

**Quo vadis,
knihovno?**

ROADSHOW 2013

Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 – 2015

Brno
19.11.2013
Vít Richter
Národní knihovna ČR
vit.richter@nkp.cz

Dnešní program

□ Výsledky průzkumů

- **Obyvatelé ČR jako čtenáři a uživatelé knihoven 1996 – 2007 – 2010 – 2013**
- **České děti jako čtenáři 2013**
- **Názory uživatelů a veřejnosti na přínosy informačních a komunikačních technologií ve veřejných knihovnách v ČR a EU**

□ Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 – 2015

Obyvatelé České republiky jako čtenáři a uživatelé knihoven 1996 – 2007 – 2010 - 2013

Brno
19.11.2013
Vít Richter
Národní knihovna ČR
vit.richter@nkp.cz

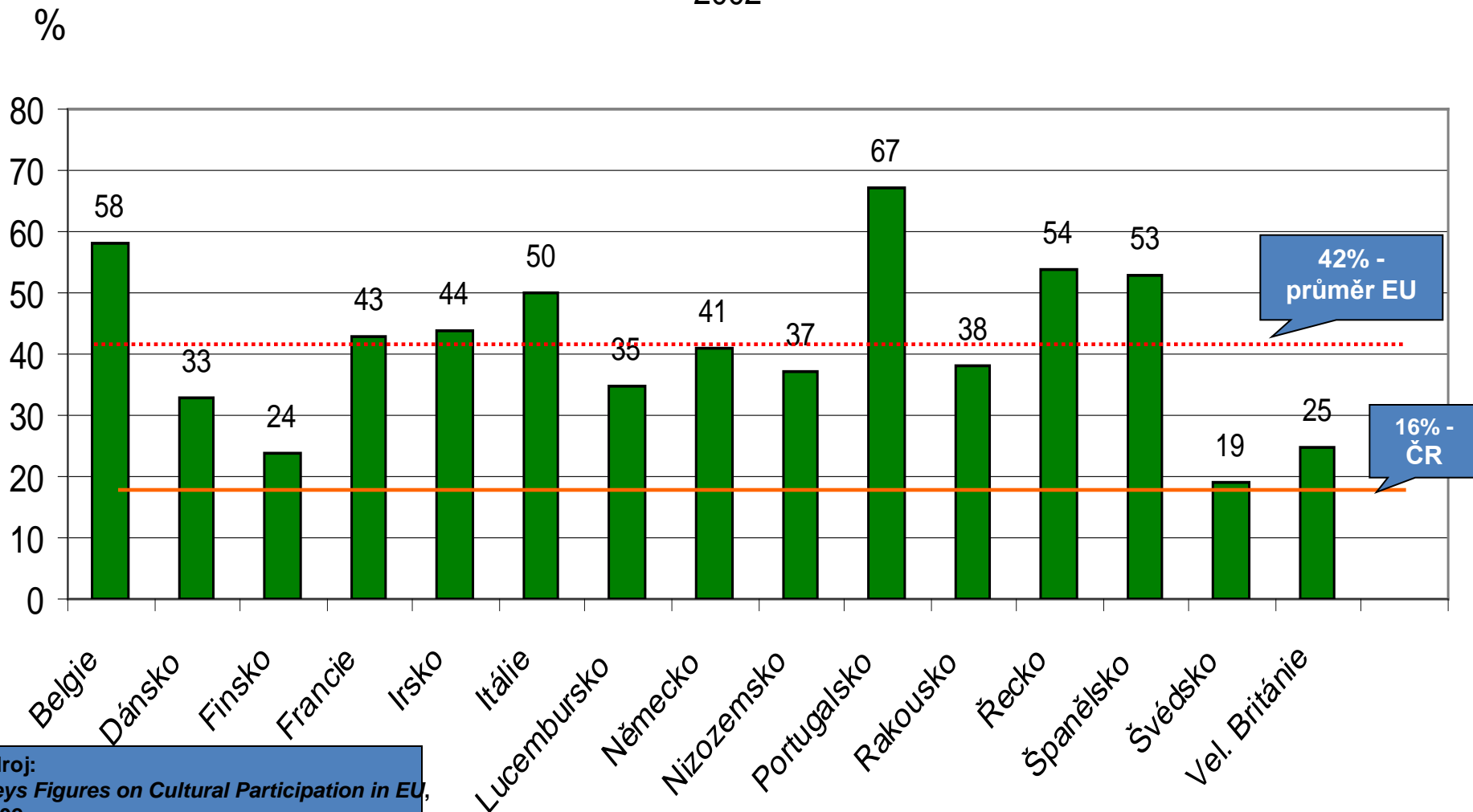
Základní údaje o průzkumu

Cílová skupina	Obecná populace ČR starší 15 let
Výběrová metoda	Kvótní – pohlaví, věk, vzdělání, velikost sídla, kraj
Vzorek	1584 respondentů, kvótní výběr
Způsob sběru dat	Osobní rozhovory s využitím dotazníku, prováděné převážně v domácnostech
Dotazník	30 minut
Termín sběru dat	2. 5. – 25. 5. 2013
Realizace	NK ČR, ÚČL AV ČR, financování MK ČR, ppm faktum

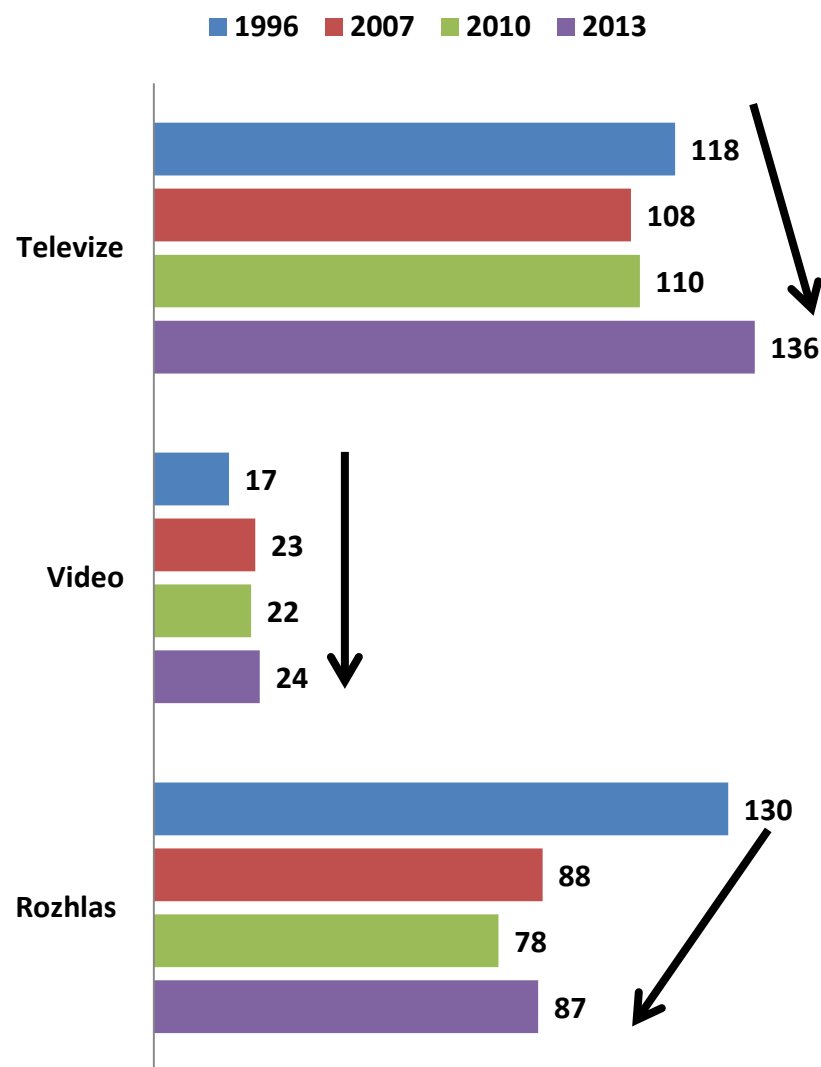
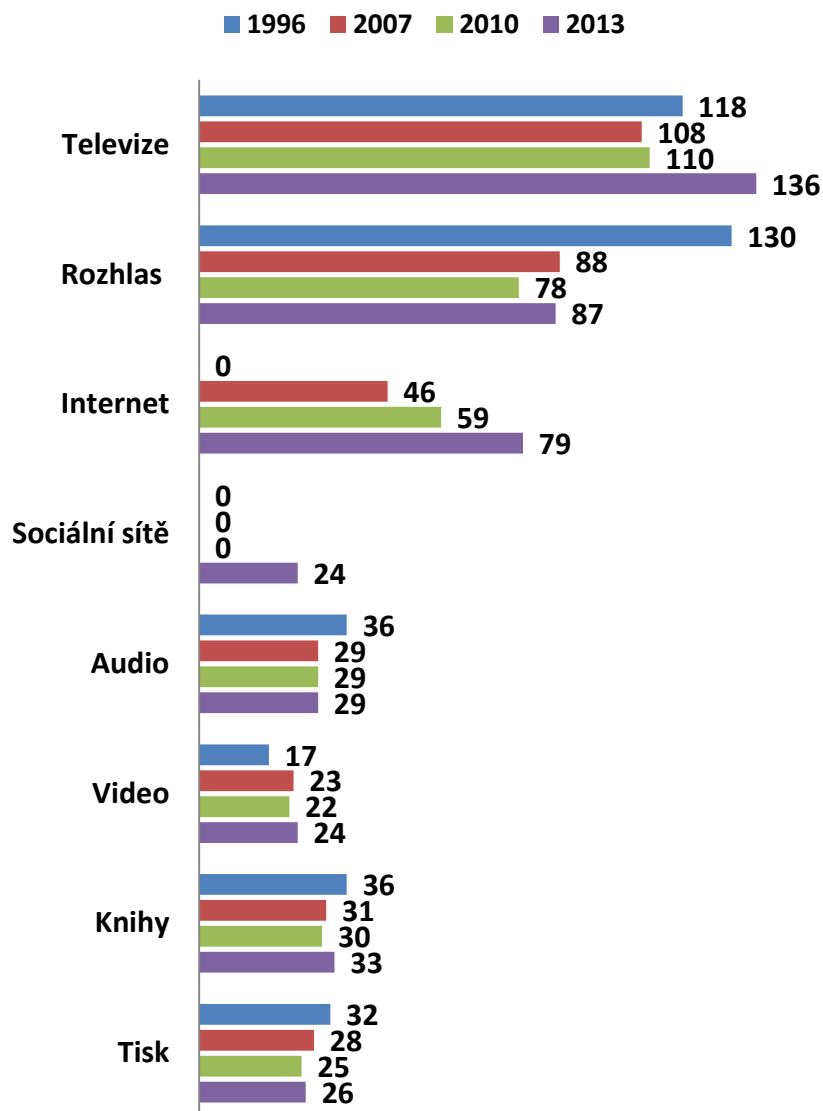
Češi patří k silným čtenářským národům

Ti, kteří nepřečetli za rok ani jednu knihu (EU - 15)

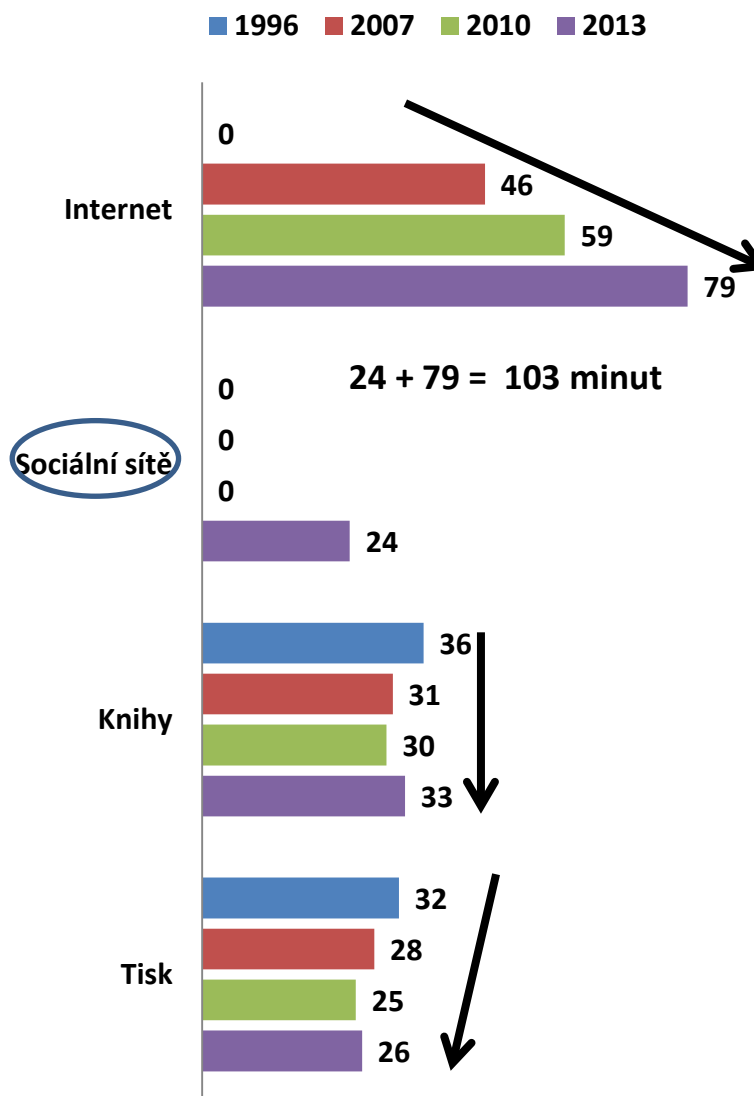
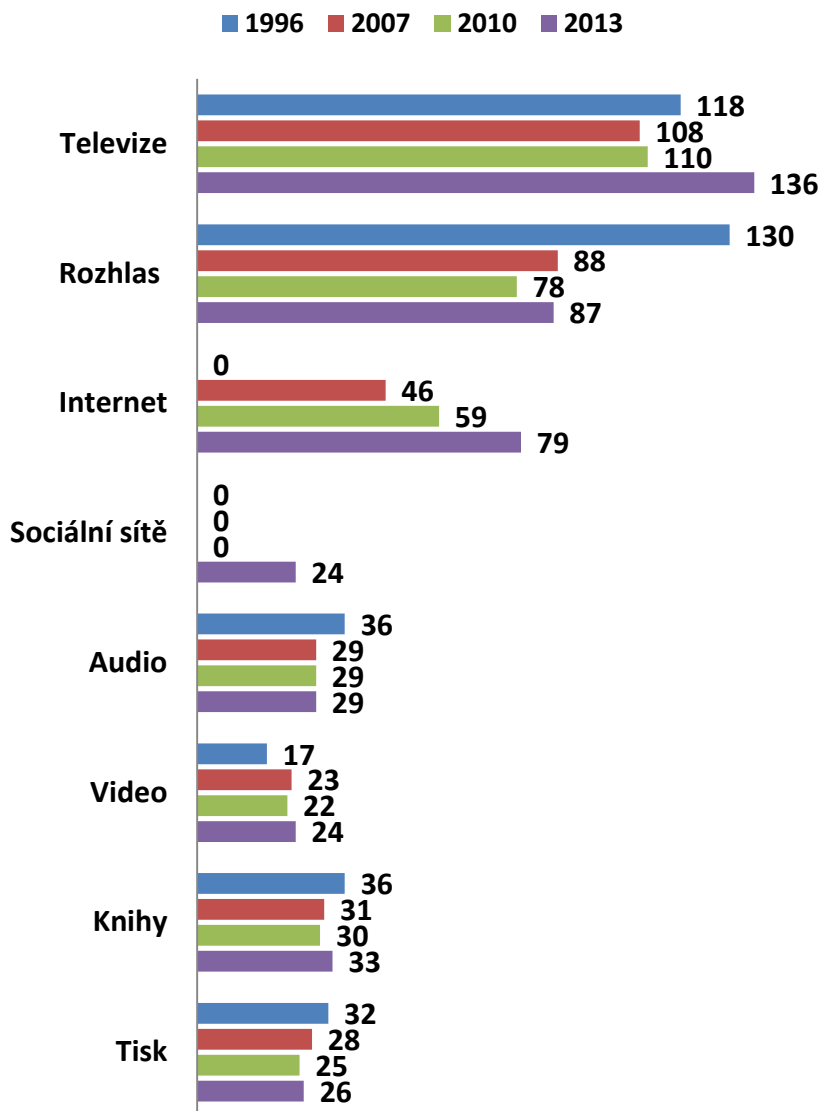
2002

Kolik minut denně věnujete mediálním aktivitám?

Kolik minut denně věnujete mediálním aktivitám?

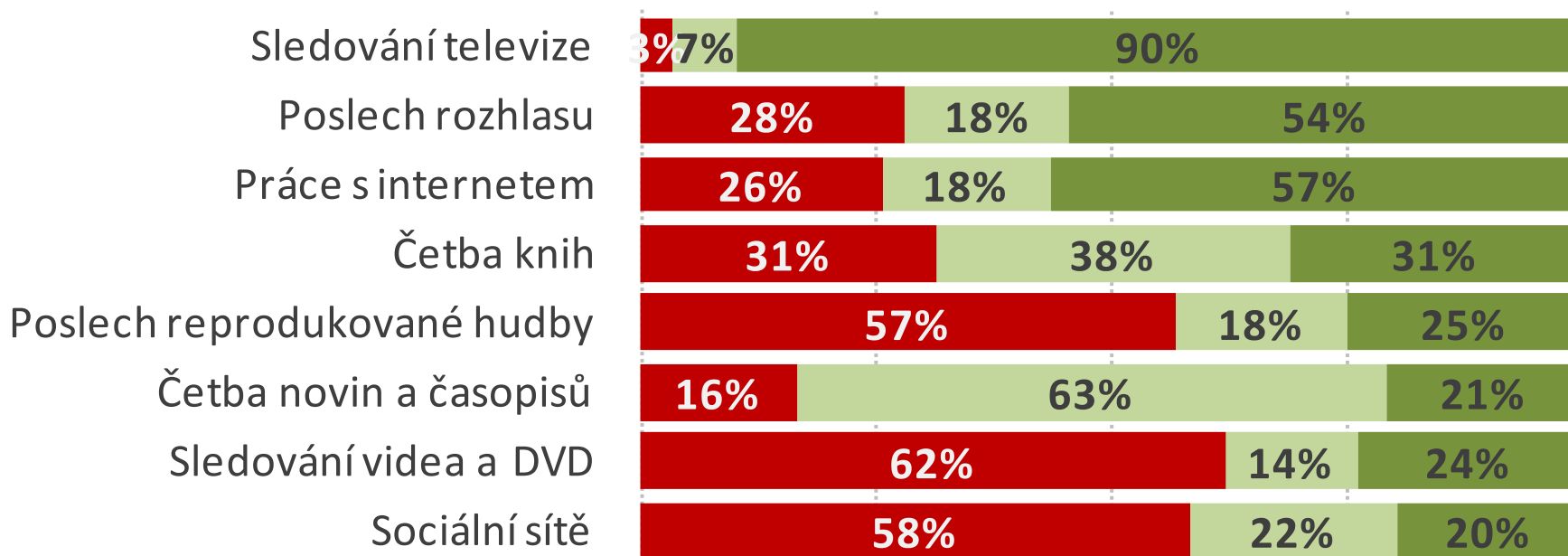

Denní činnosti - kategorie dle počtu minut denně

■ 0 minut

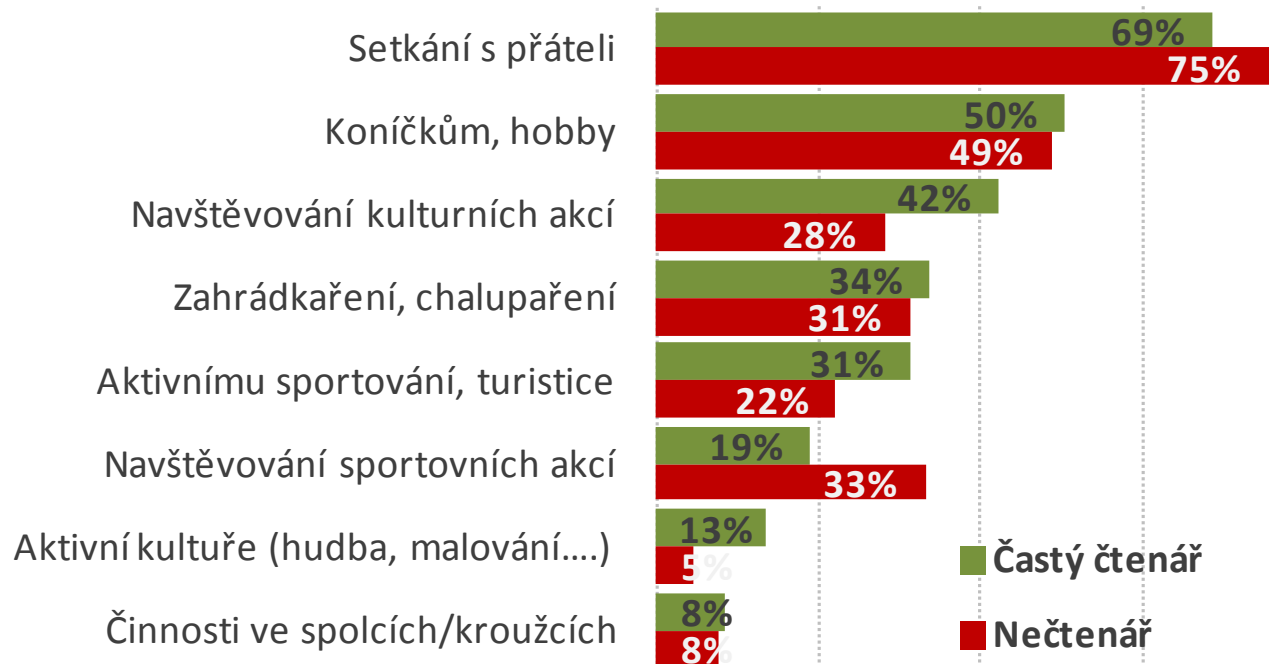
■ 1-30 minut

■ 30+ minut

- ❑ 31 % populace nečte knihy denně vůbec
- ❑ 16 % populace nečte denně noviny a časopisy
- ❑ 20 % populace tráví na Facebooku či Twitteru více než 30 minut denně
- ❑ V průměru tam tráví dokonce 2 a více hodin denně. Jedná se především o mladé lidi a studenty

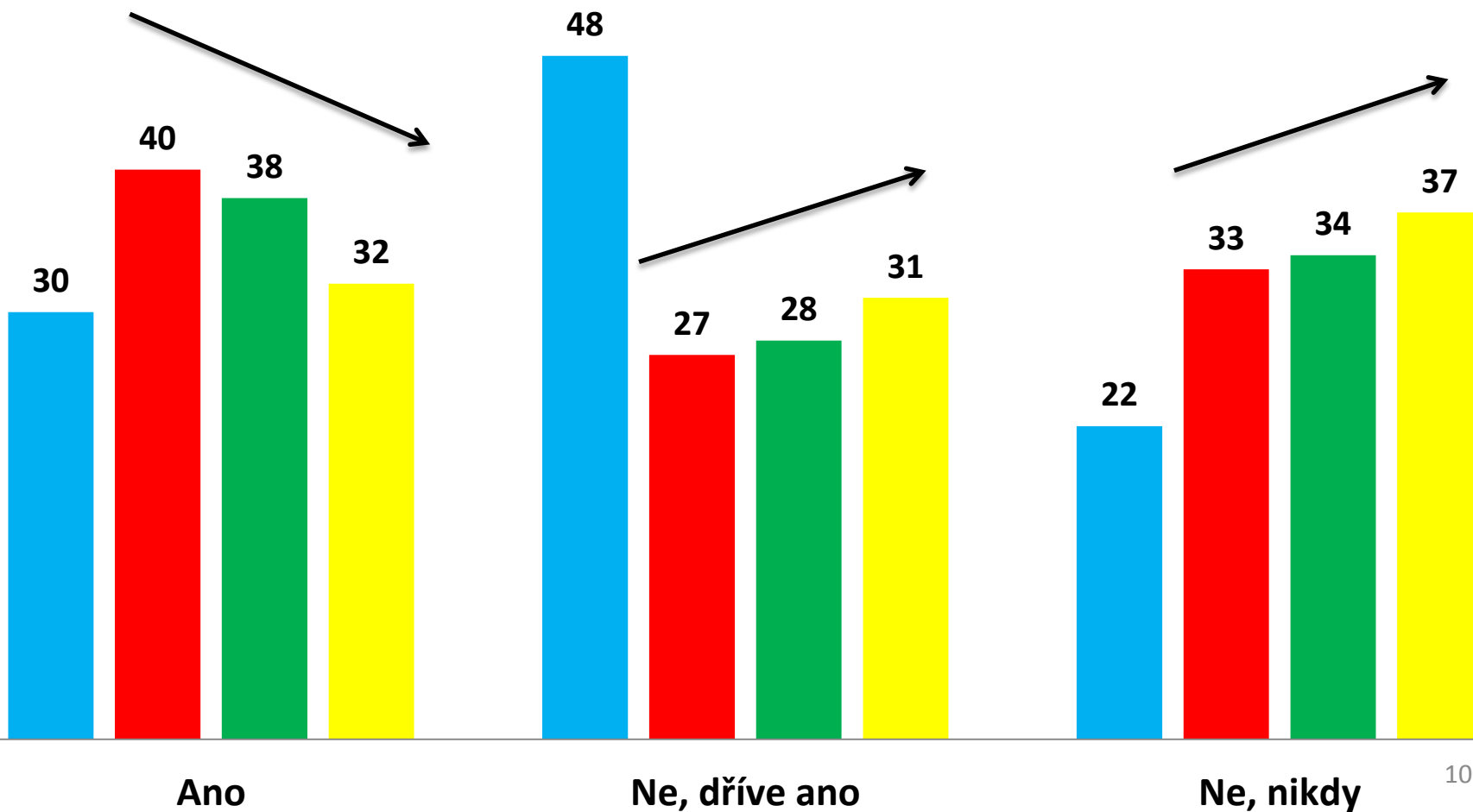
Čemu se věnujeme kromě četby - dle typu čtenáře

- Nečtenáři se častěji věnují sportovním akcím a setkávání s přáteli
- Častí čtenáři častěji navštěvují kulturním akcím
- Častí čtenáři jsou spíše lidé kulturní
- Nečtenáři se kultuře obecně věnují daleko méně.

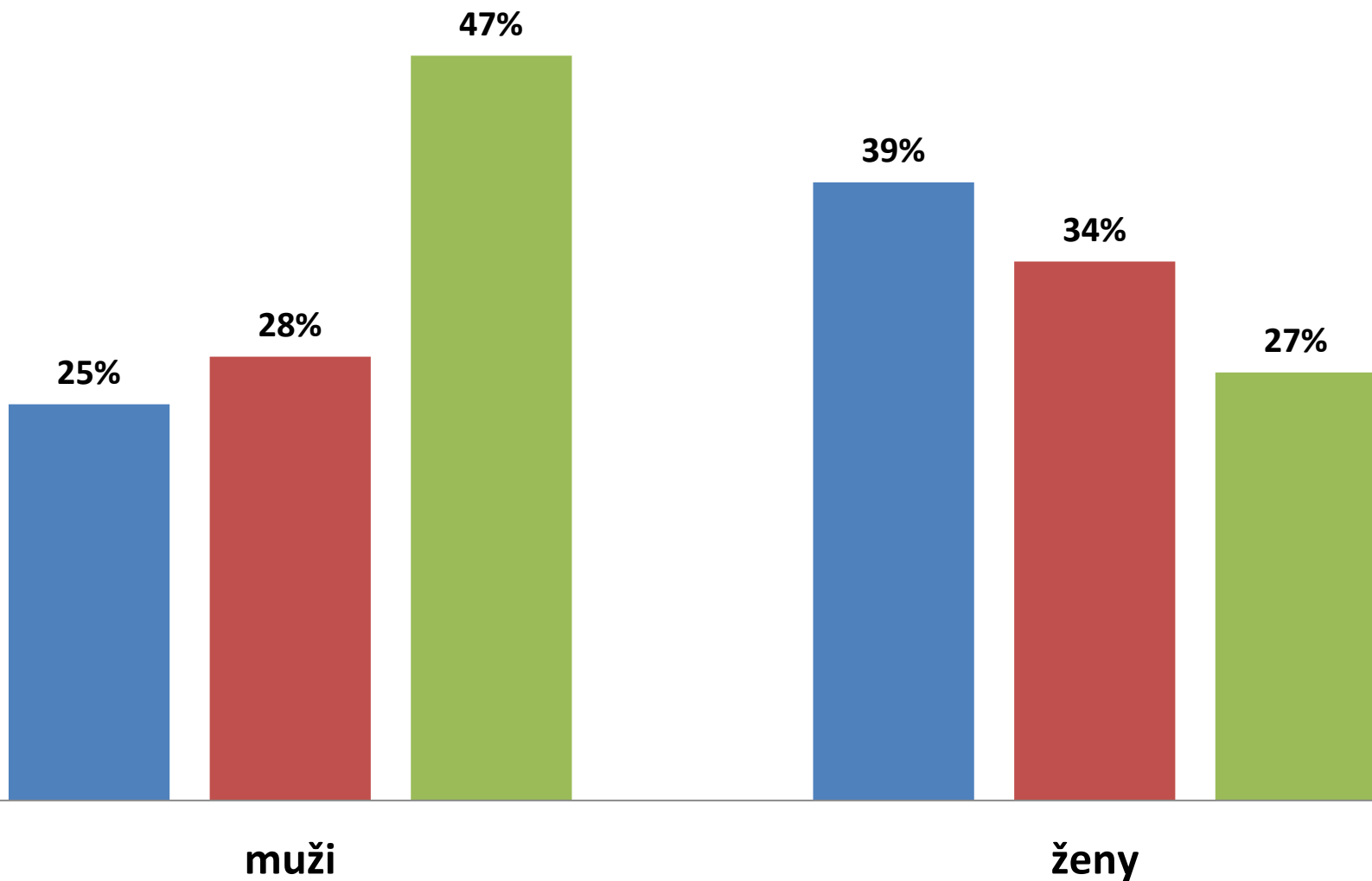
Využili jste v posledním roce služby veřejné knihovny?

■ 1996 ■ 2007 ■ 2010 ■ 2013

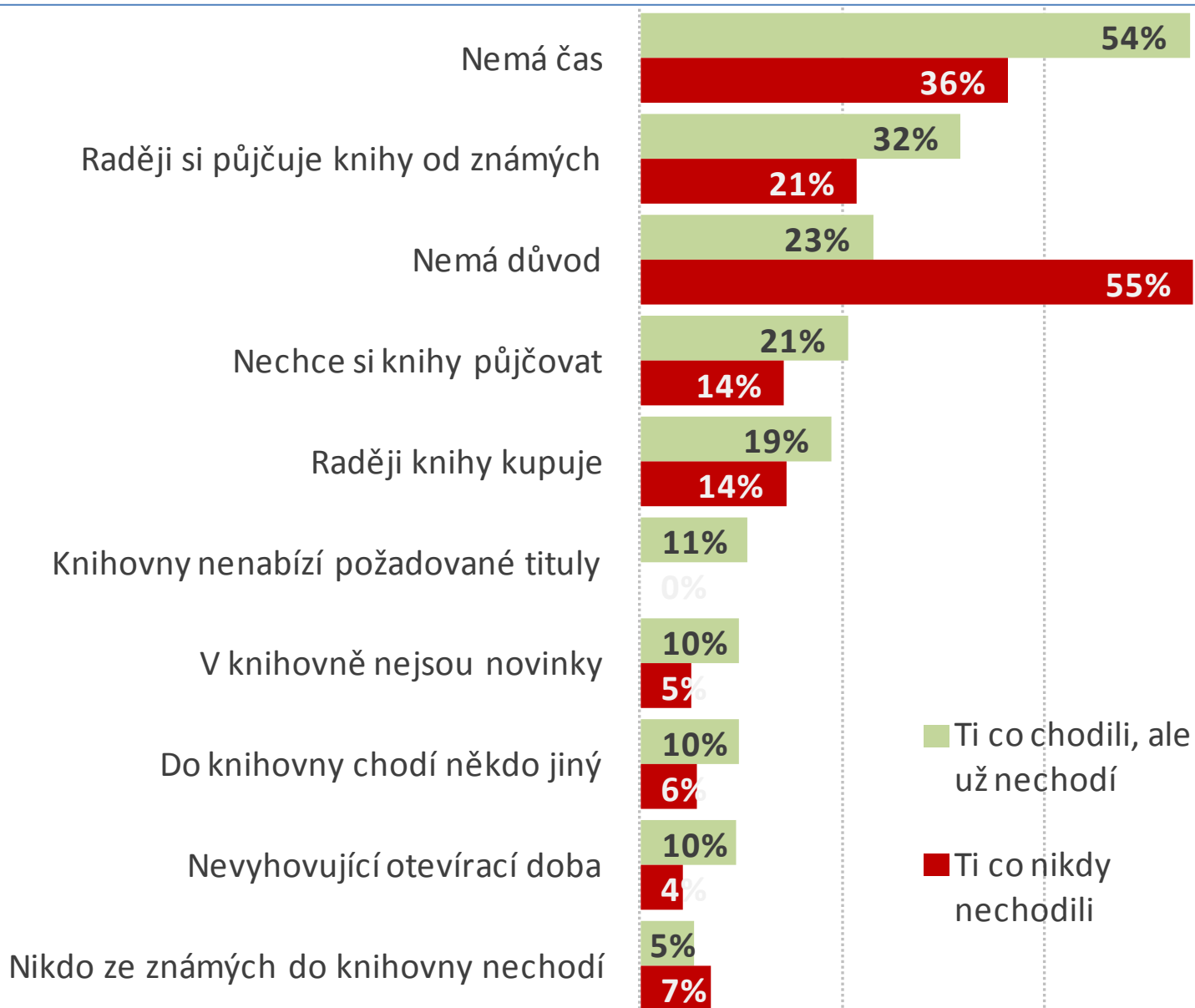

Navštívili jste v posledním roce knihovnu?

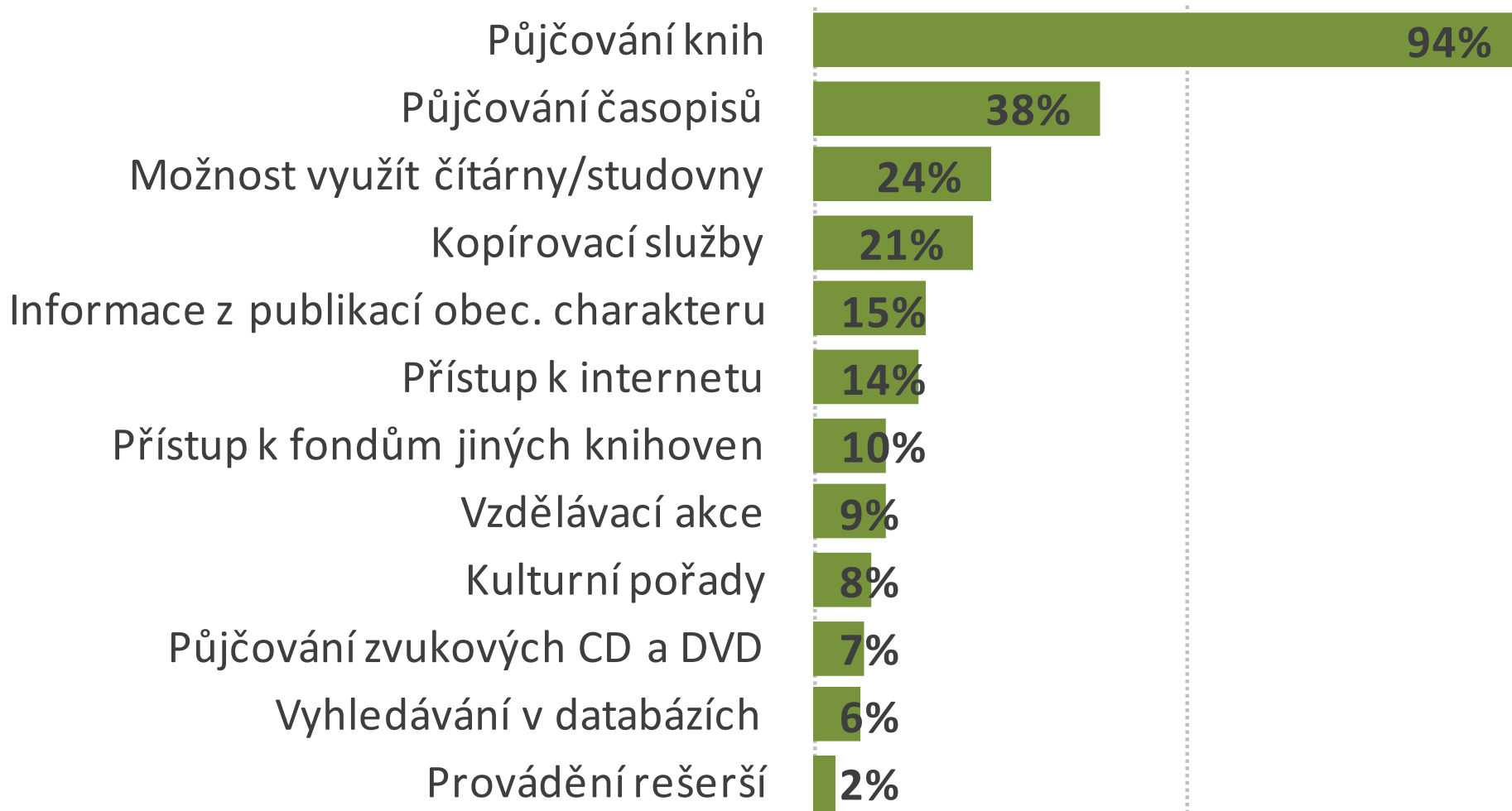
■ ano ■ ne, dříve ano ■ ne, nikdy

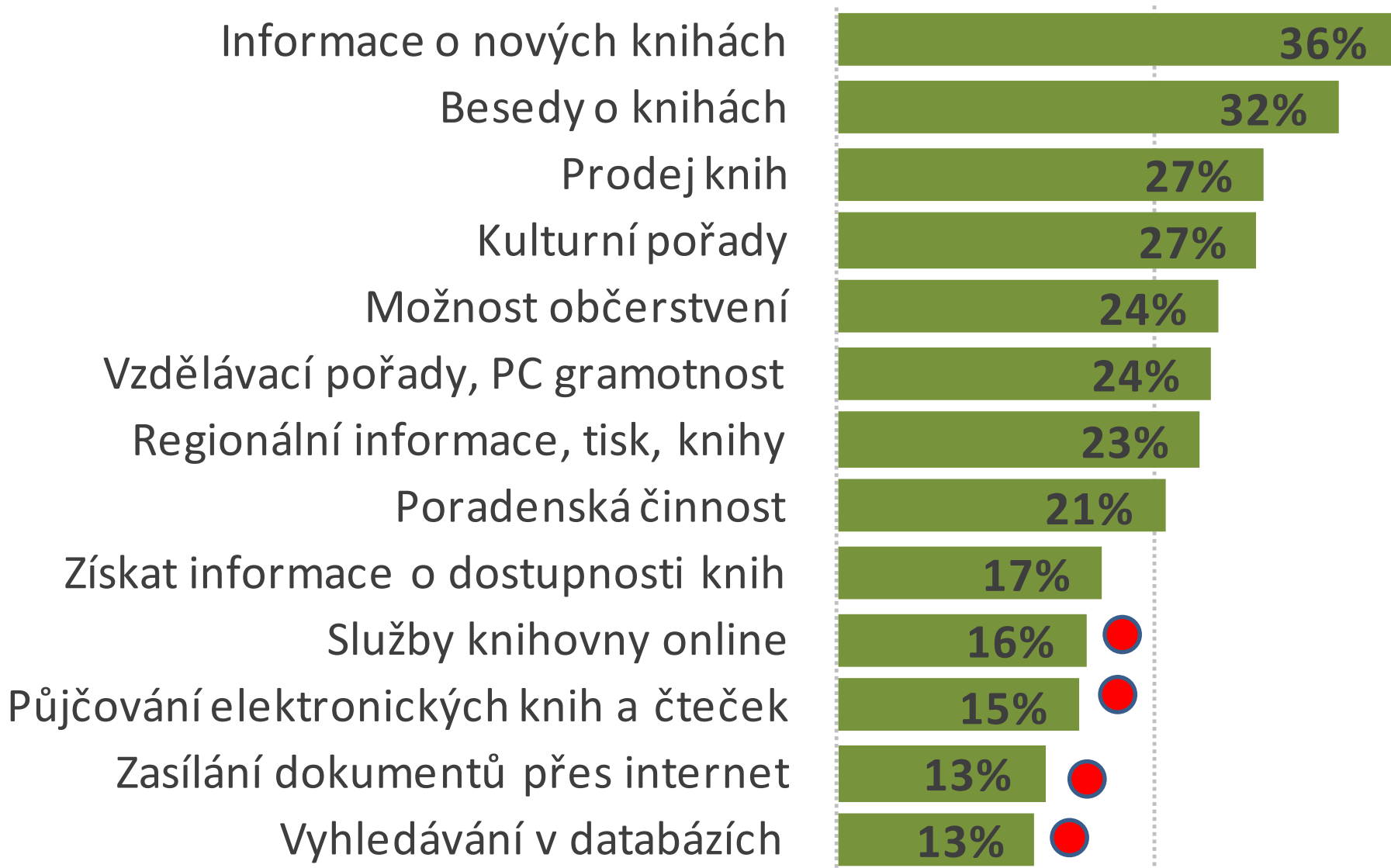
Proč nechodí do knihovny (top 10 důvodů)

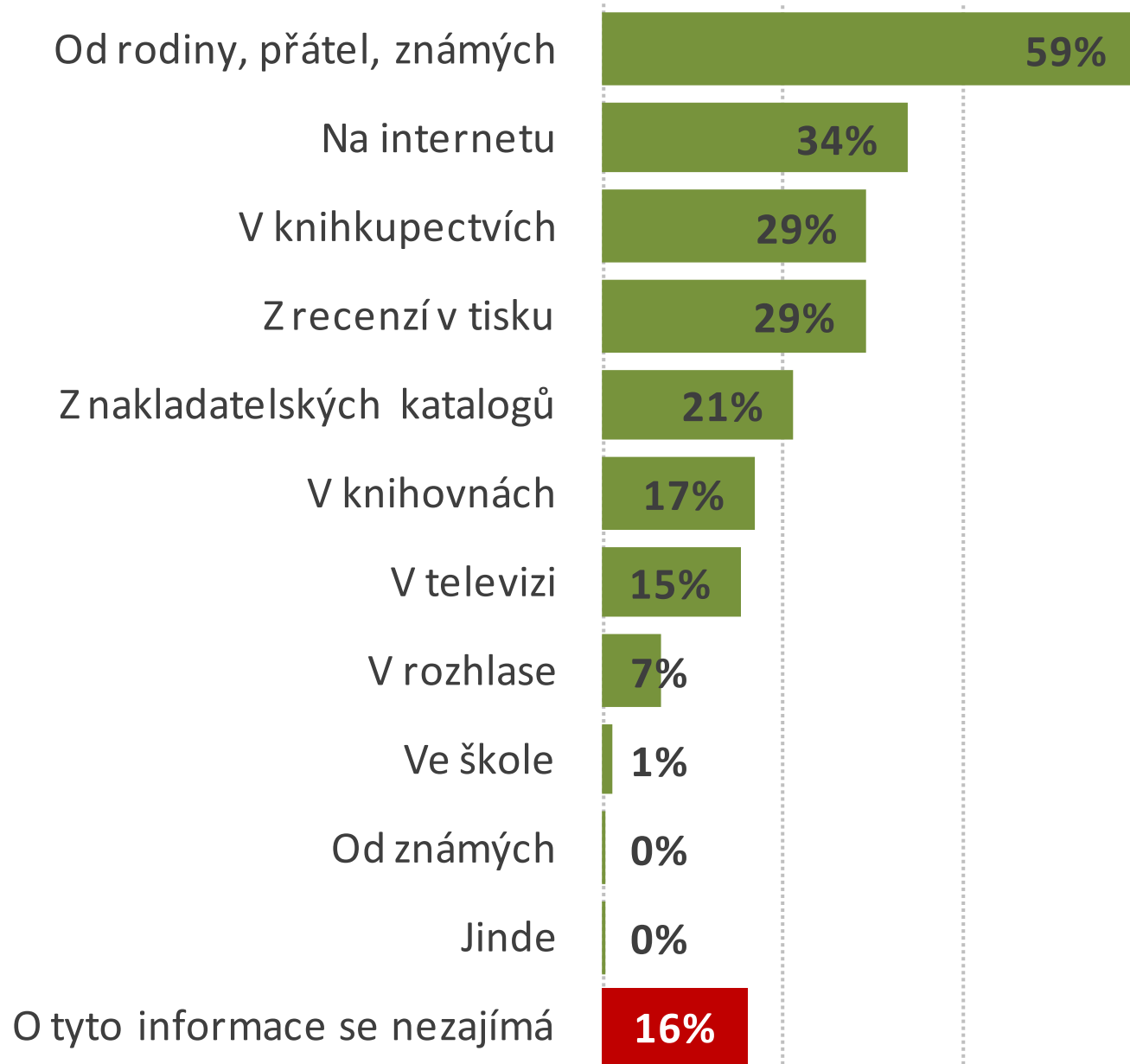
Co v knihovně návštěvníci dělají

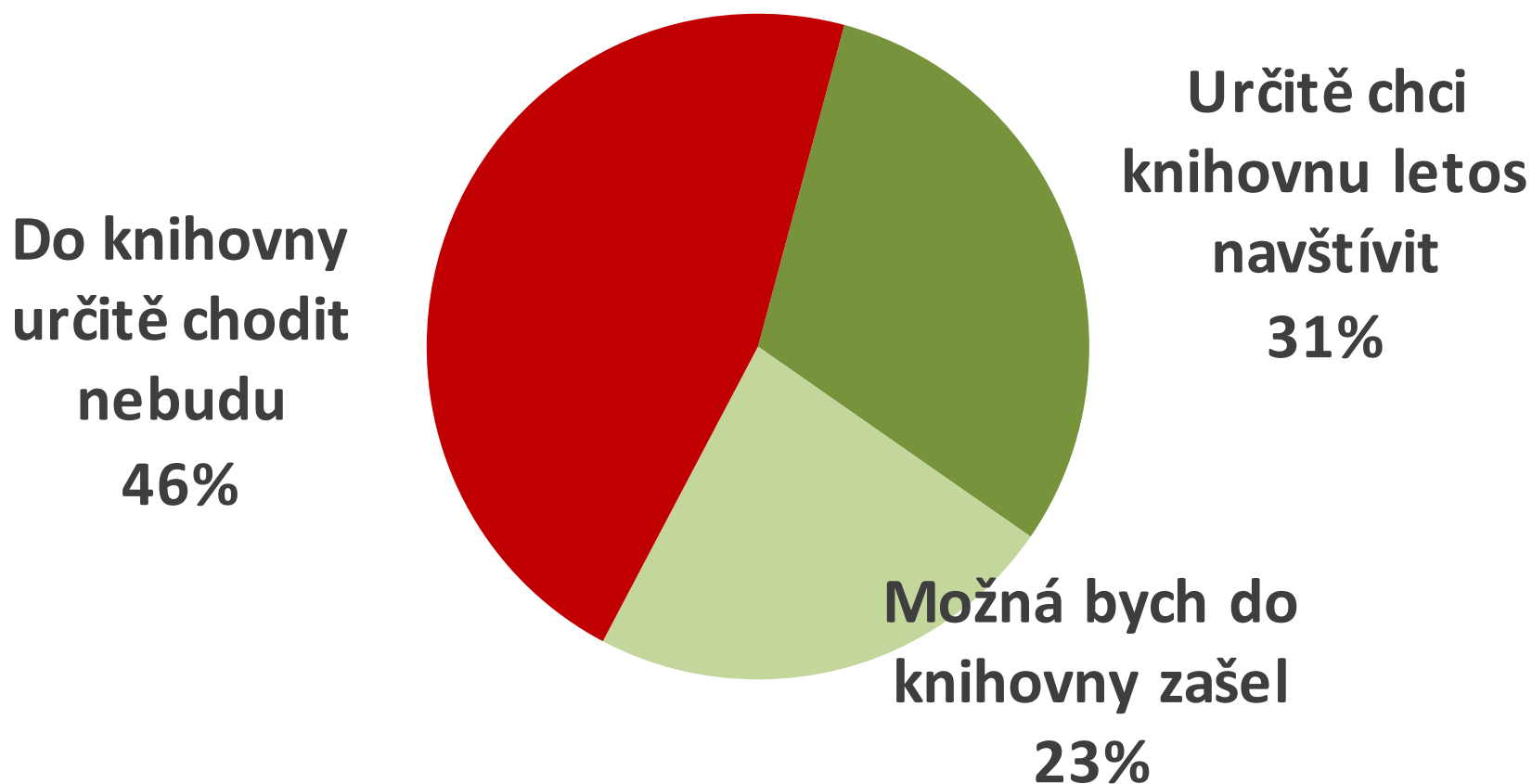
A co by chtěli ještě dělat

Informace o knihách

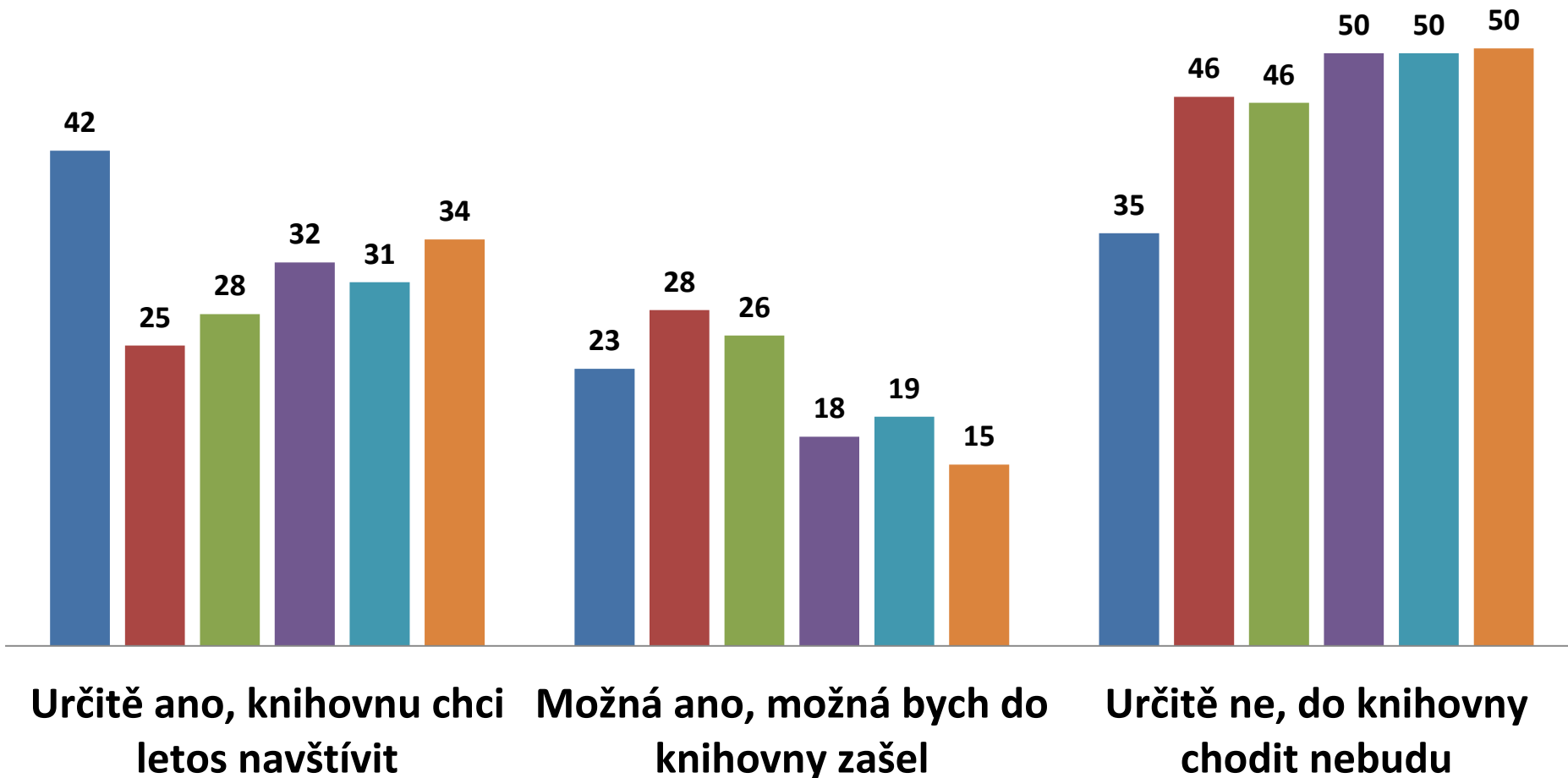

Plánovaná návštěva knihovny

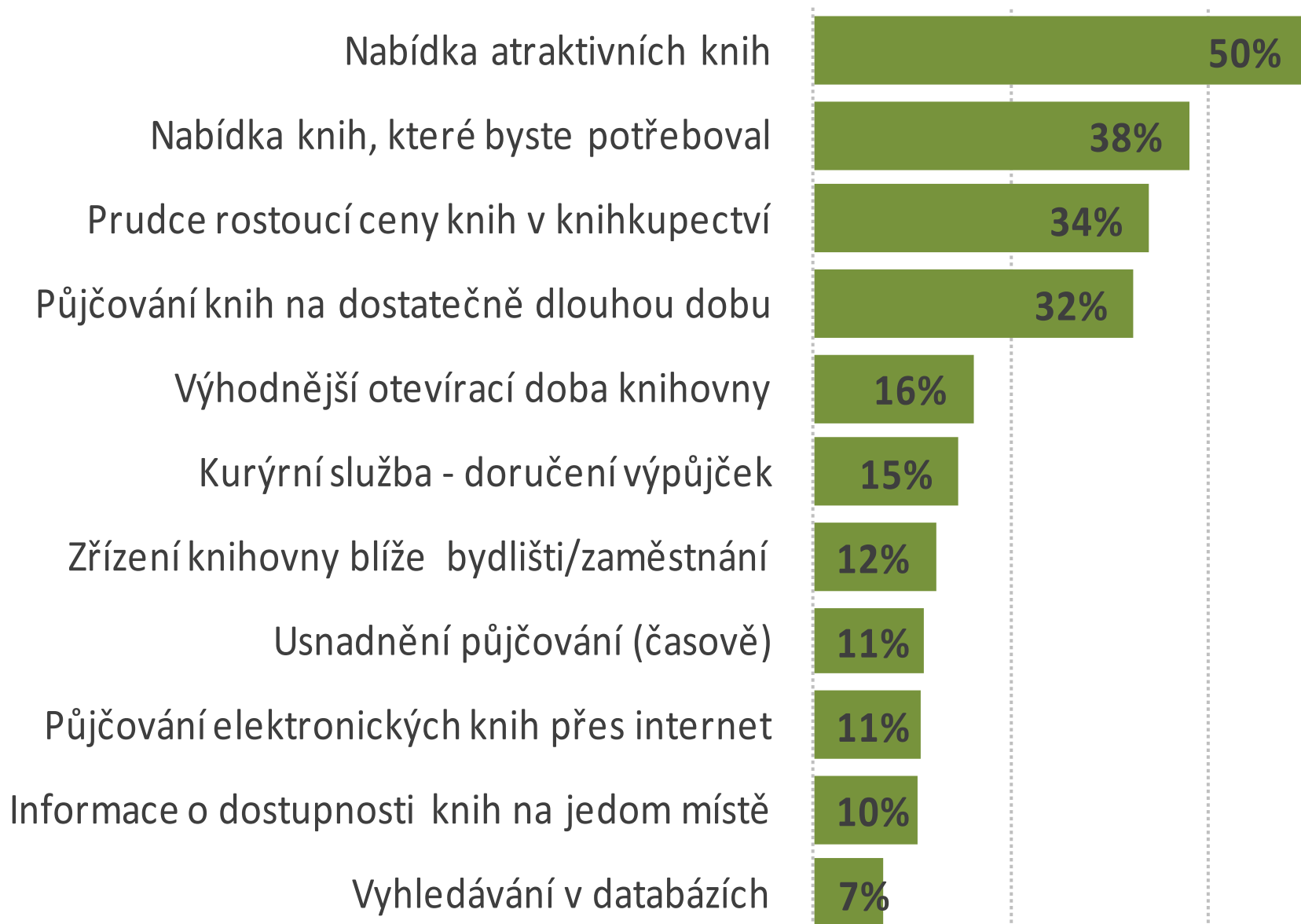

Dokázala by knihovna zaujmout, abych jí navštívil?

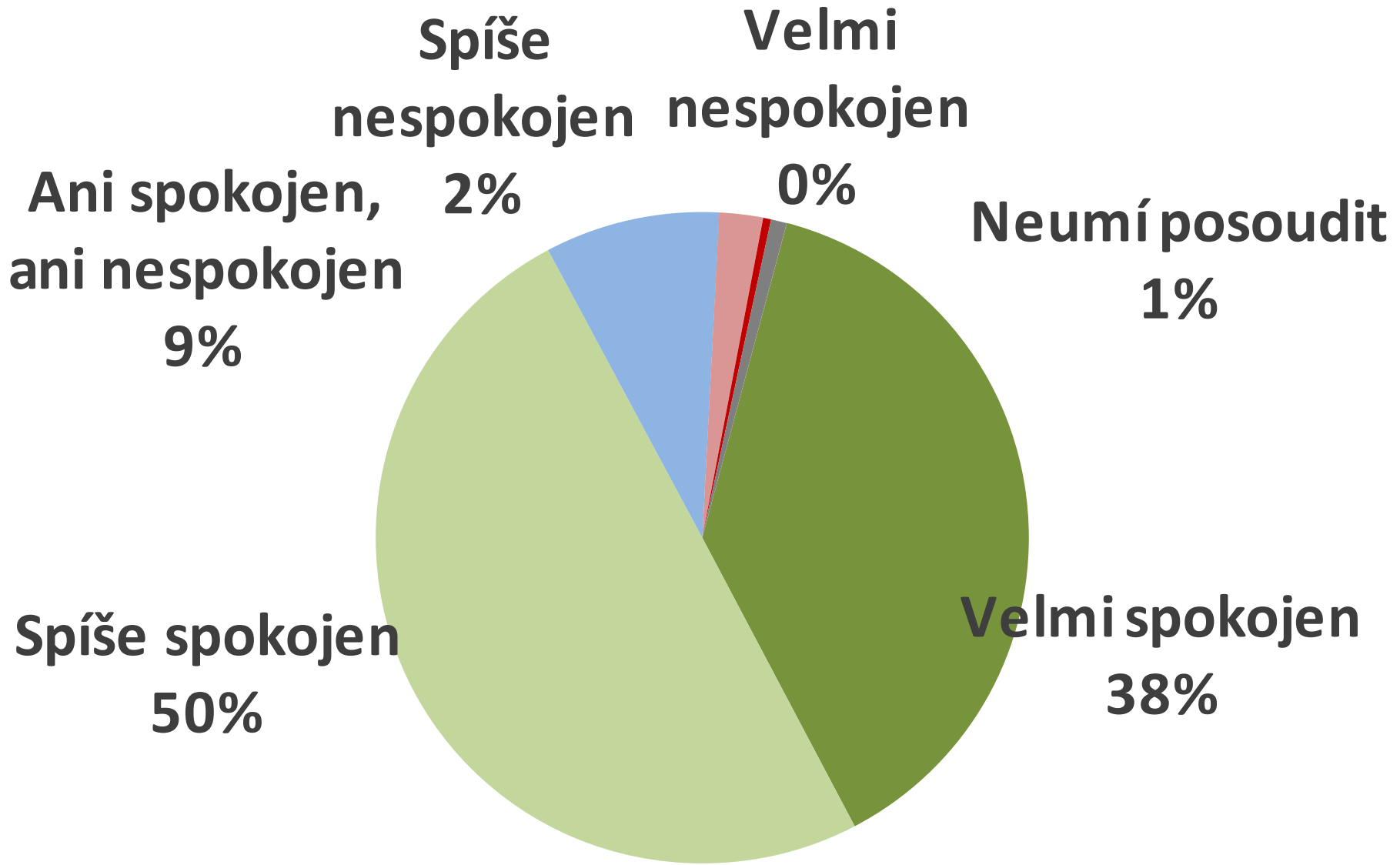
■ 15-24 let ■ 25-34 let ■ 35-44 let ■ 45-54 let ■ 55-64 let ■ 65 let a víc

Co by měly veřejné knihovny nabízet

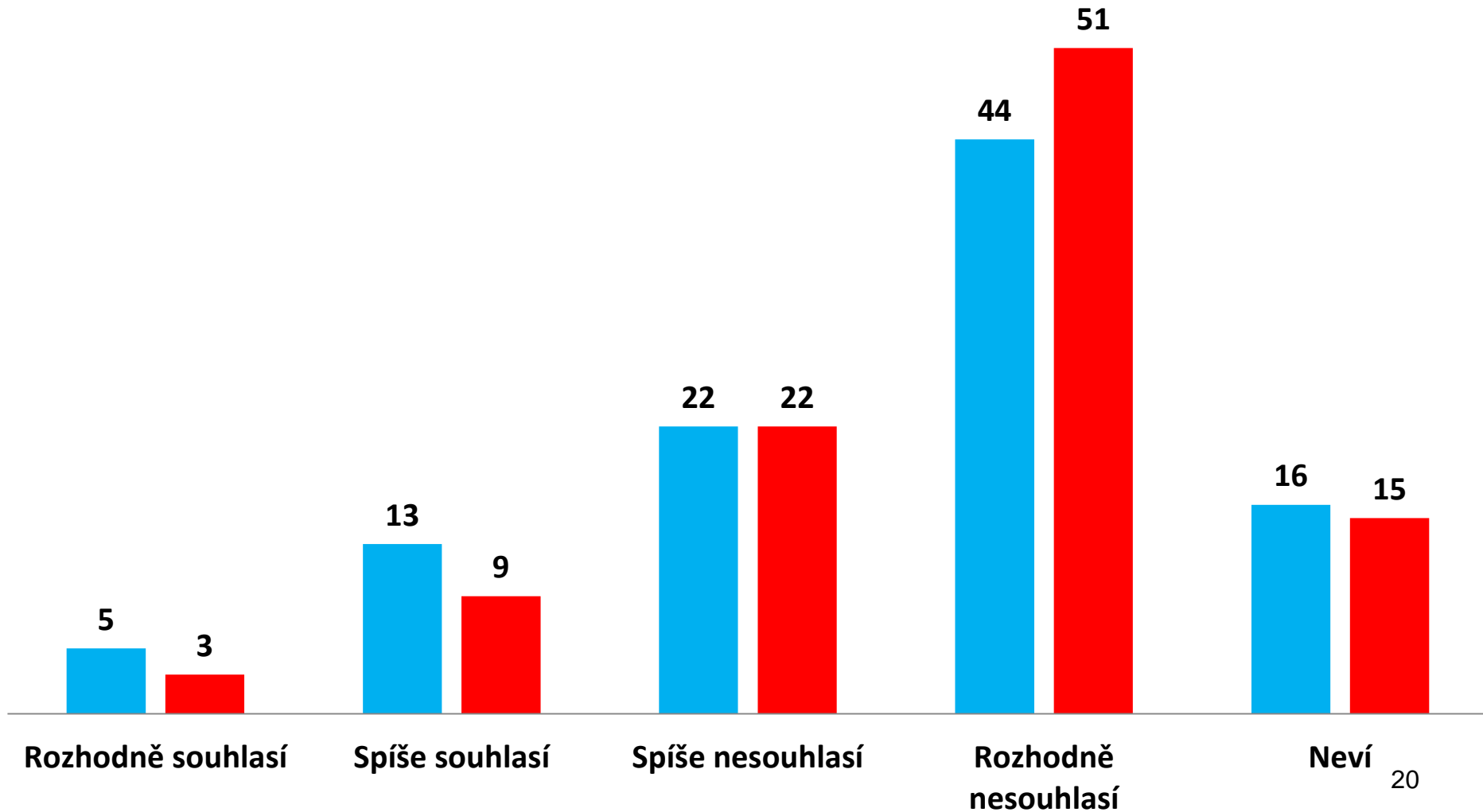

Spokojenost se službami veř. knihoven

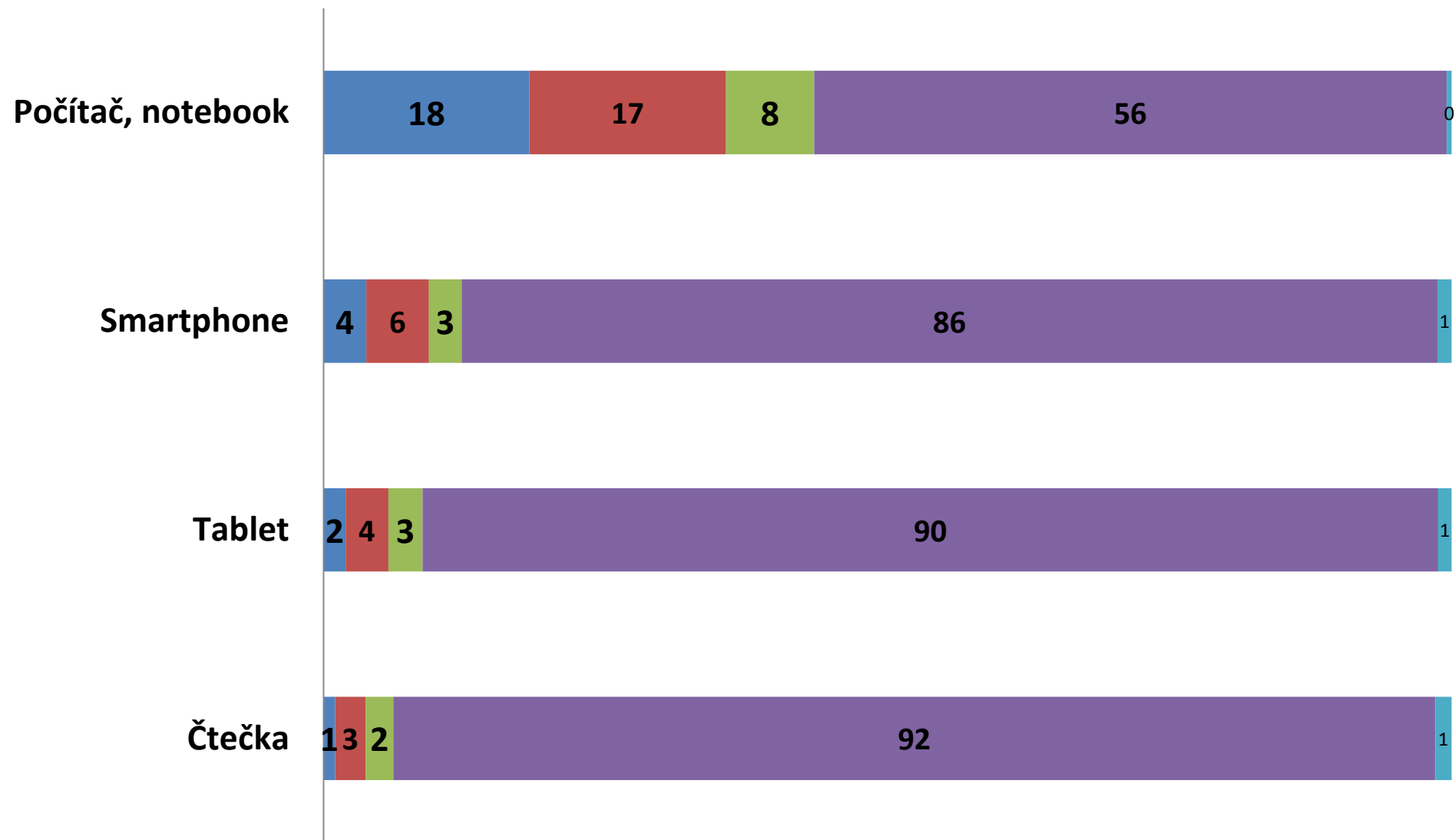
Nahradí elektronické knihy knihy tištěné?

■ 2010 ■ 2013

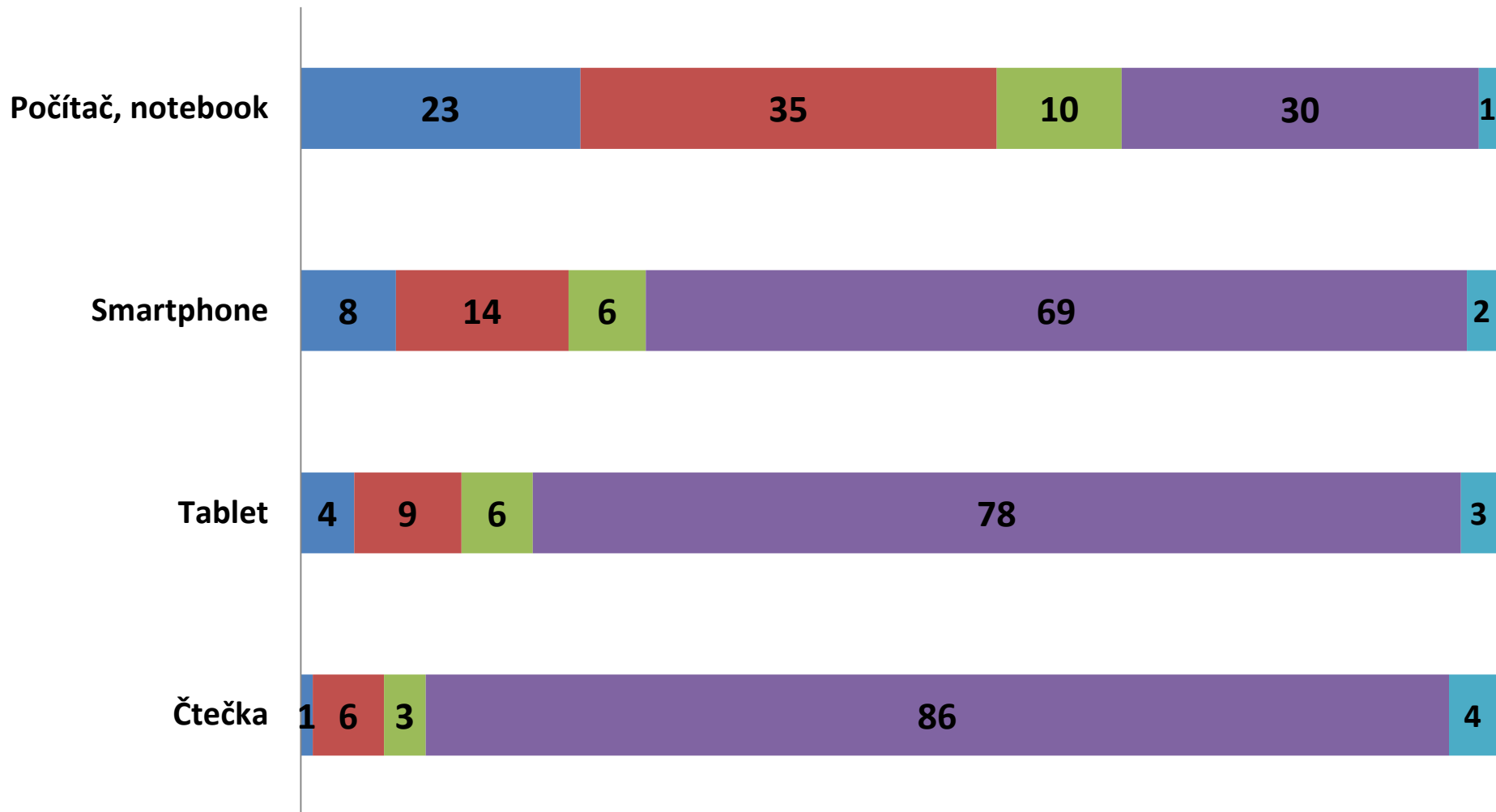
Použití techniky na četbu knih - Všichni

■ Stále ■ Občas ■ Zřídka ■ Nikdy ■ Bez odpovědi

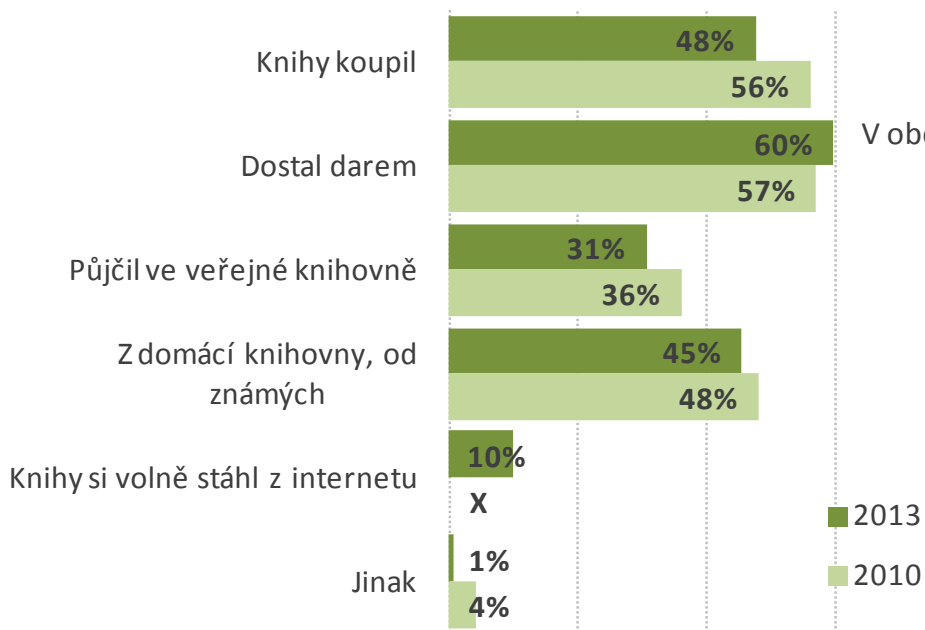

Použití techniky na četbu knih - 15 - 24 let

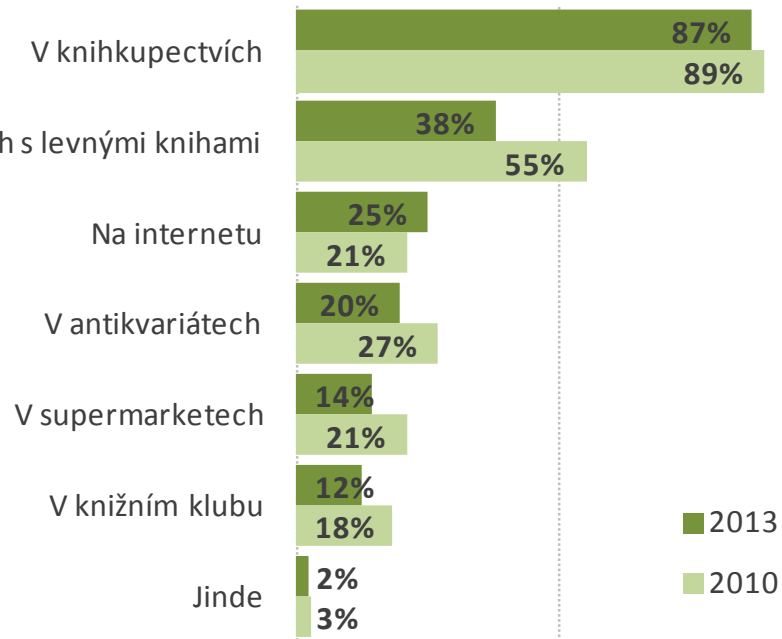
■ Stále ■ Občas ■ Zřídka ■ Nikdy ■ Bez odpovědi

Jak knihy získáváme - srovnání

Kde knihy kupujeme - srovnání

Počet koupených knih (průměr)

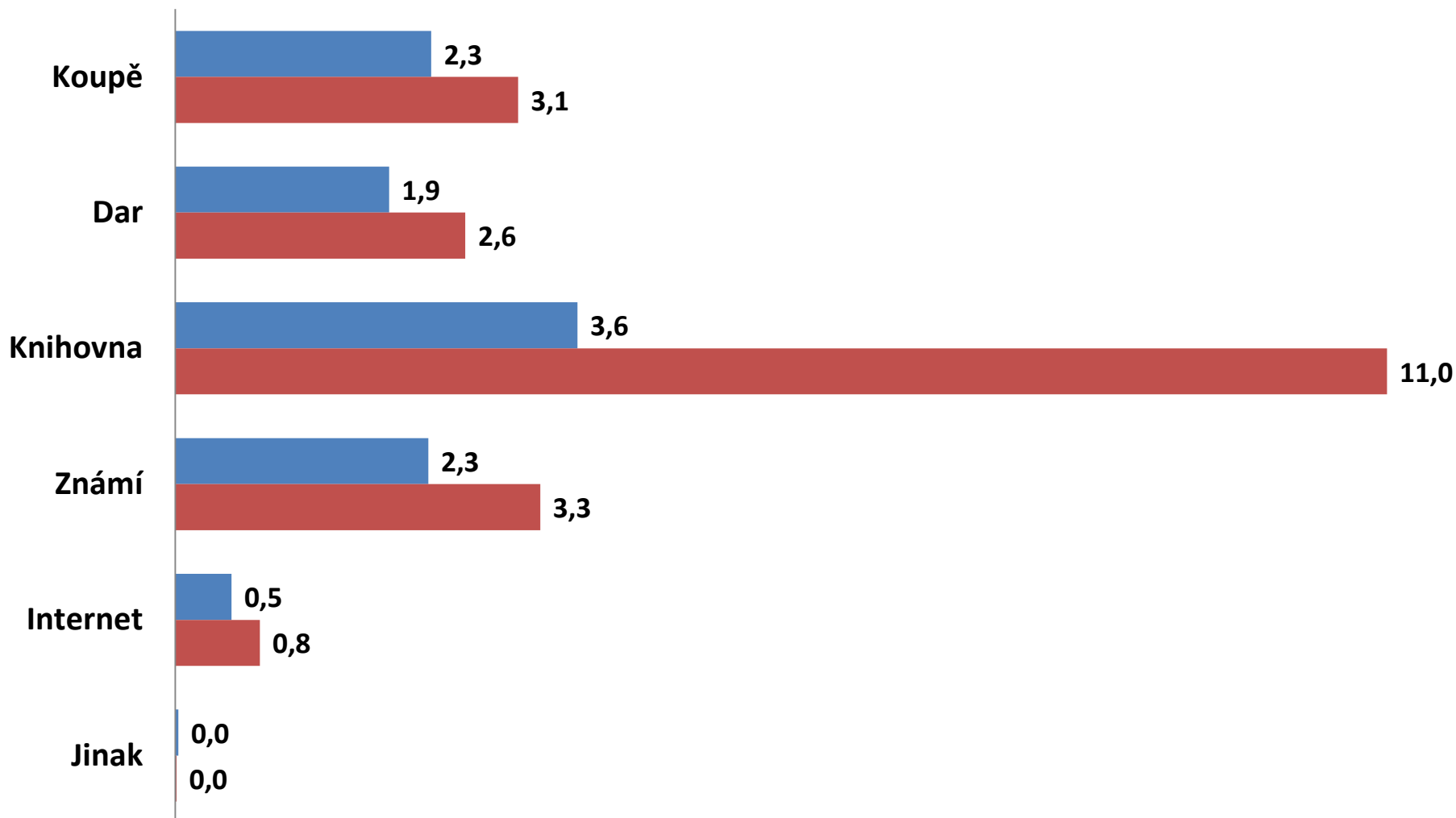

Výdaje za knihy (v Kč)

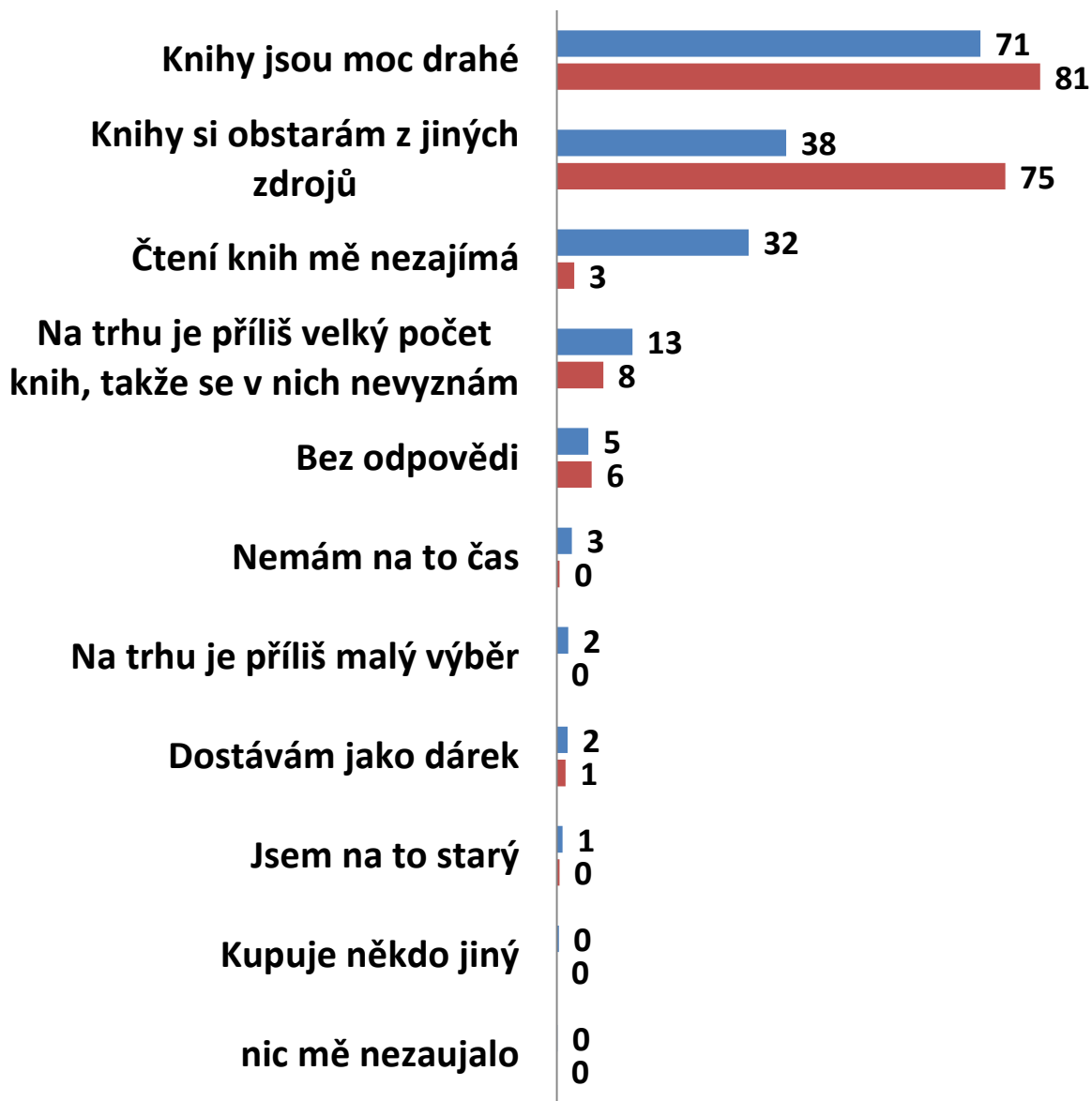
Kolik knih získal? - všichni

■ Všichni ■ Navštěvník knihovny

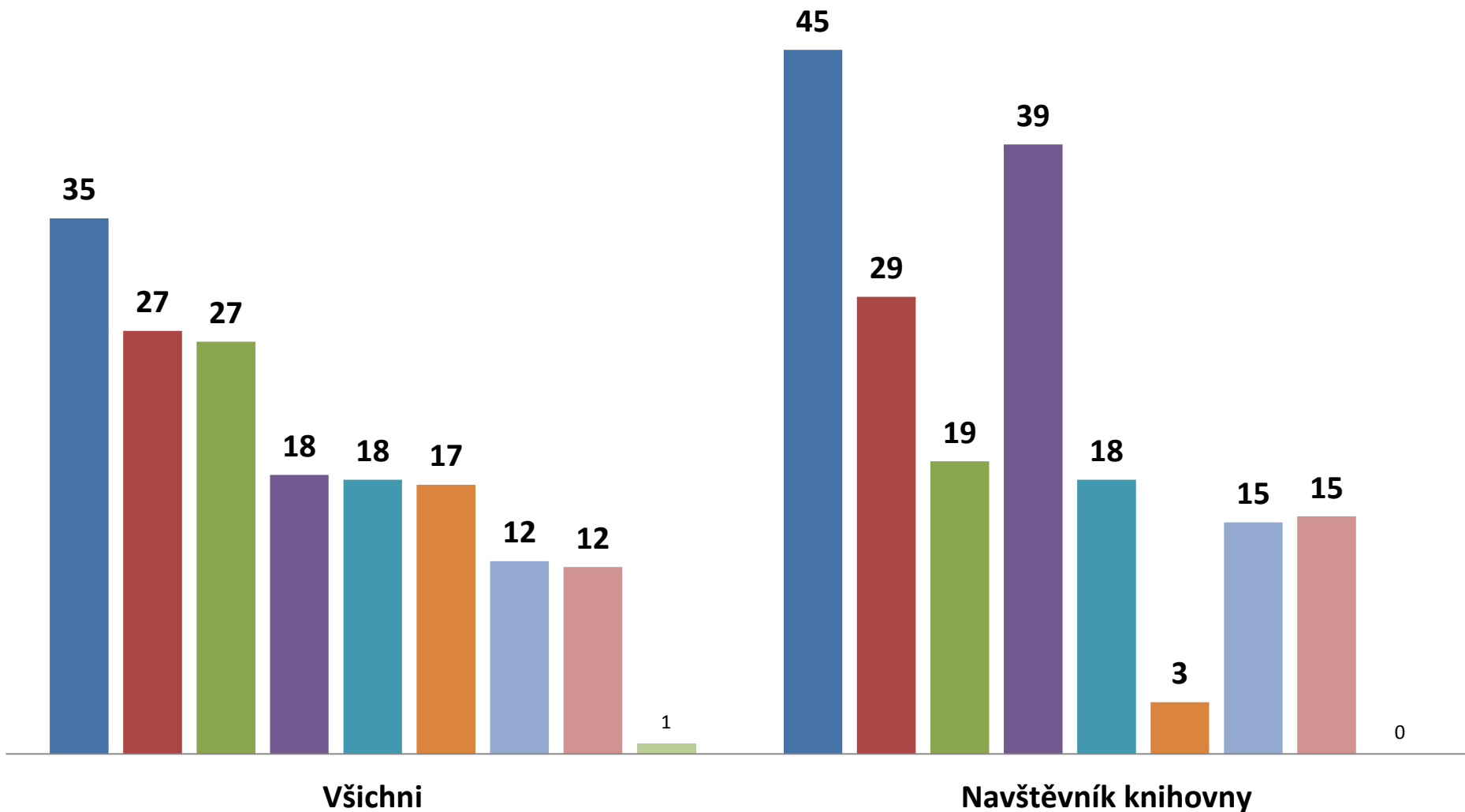
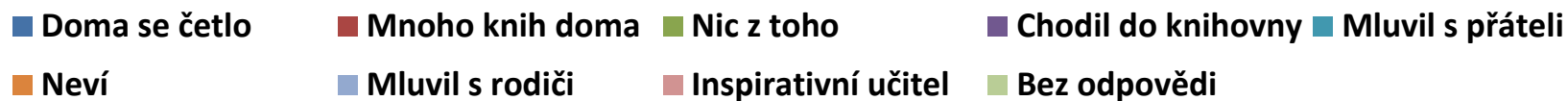

Proč nekupujete knihy?

■ Všichni ■ Navštěvník knihovny

Co nejvíce ovlivnilo, že čtu?

Několik závěrů pro budoucnost

- Češi hodně čtou
- Čas věnovaný četbě denně se nemění
- Čtenáři více inklinují ke kultuře
- Roste počet těch, kteří nikdy nebyli v knihovně - muži
- 23% možná přijde do knihovny, 46% nikdy
- Knihovna má potenciál zaujmout mladé
- Lidé si v knihovně nejvíce půjčují knihy – nové a atraktivní
- Elektronické služby knihoven zatím nepřitahují
- Lidé mají zájem o informace o nových knihách
- Lidé jsou se službami knihoven spokojeni
- Češi jsou k eknihám zatím konzervativní
- 30% populace málo využívá internet
- Důvod nekupování knih = knihy jsou drahé
- Návštěva knihovny ovlivňuje budoucí četbu

České děti jako čtenáři v roce 2013

Brno
19.11.2013
Vít Richter
Národní knihovna ČR
vit.richter@nkp.cz

Základní údaje o průzkumu

- Sociologický výzkum dětského čtení a čtenářství
- Garant průzkumu Knihovnický institut NK
- Dotace Ministerstva kultury ČR
- Řešitelský tým (NK ve spolupráci s UK, SU a AVČR)
- Agentura Mediaresearch
- Cílový vzorek dětské populace 9-14 let
- Příprava výzkumu duben 2013
- Realizace výzkumu říjen-listopad 2013
- Závěr výzkumu prosinec 2013, kompletní výstupy budou v březnu 2014

Názory uživatelů a veřejnosti na přínosy informačních a komunikačních technologií ve veřejných knihovnách v ČR a EU

Výsledky průzkumu

Vít Richter
Národní knihovna ČR
vit.richter@nkp.cz
19.11.2013

Základní údaje o průzkumu

- ❑ **Iniciování a financování průzkumu – Nadace Belindy a Billa Gatesových**
- ❑ **Termín: říjen/listopad 2012**
- ❑ **17 zemí:**
 - **Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Spojené království a Španělsko**
- ❑ **Metoda:**
 - **Dotazníkové šetření 986 respondentů z ČR (17 816 EU)**
 - **Řízené rozhovory v 50 knihovnách (697 uživatelů využívající ICT a 705 uživatelů, kteří ICT nevyužili – EU 24 253 respondentů)**
 - **Kvalitativní hloubkové rozhovory s řediteli pěti knihoven**
- ❑ **Cíl:**
 - **Jak knihovny pomáhají překonat digitální propast a sociální vyloučení**
 - **Knihovny jako instituce neformálního vzdělávání, zpřístupnění informací z egovernmentu**
 - **Jak je jich činnost oceňována veřejností**

**EU population
(428.9 million)**

The chart consists of three concentric circles. The outermost circle is red and represents the total EU population. Inside it is a dark blue circle representing library users. Inside the dark blue circle is a smaller light blue circle representing PAC users. The text for each level is centered within its respective circle.

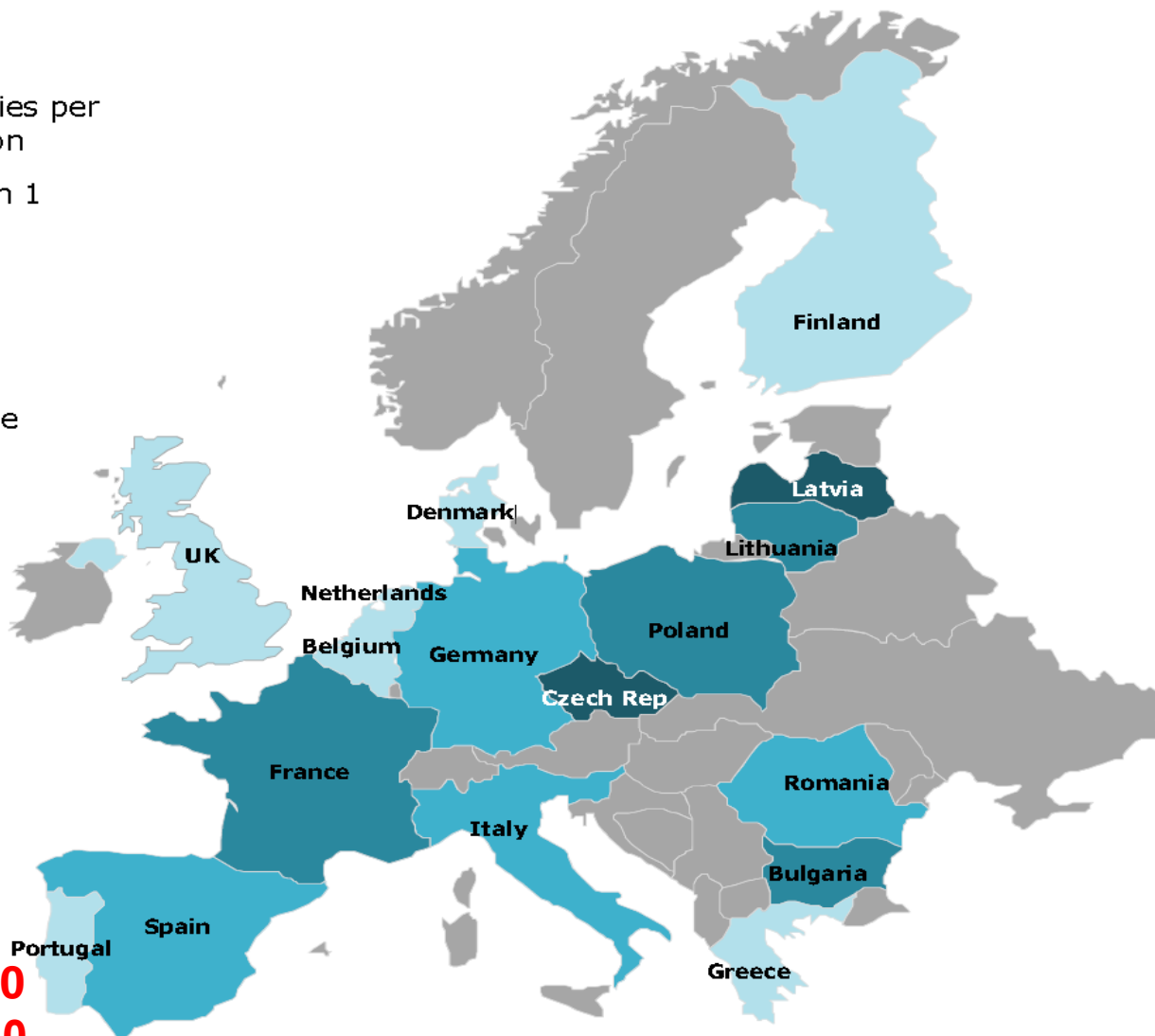
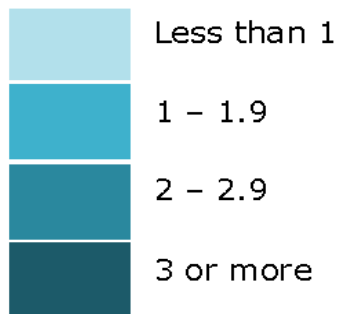
Category	Count	Percentage of EU Population
EU population	428.9 million	100%
97.3 million last 12 month library users	97.3 million	23%
13.9m PAC users	13.9 million	4%

**97.3 million last 12 month
library users
(23% of EU population)**

**13.9m PAC users
(4% of EU population)**

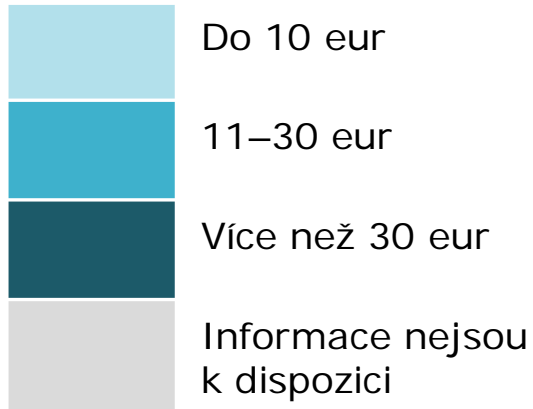
EU = 63 000 veřejných knihoven

Number of libraries per
10,000 population

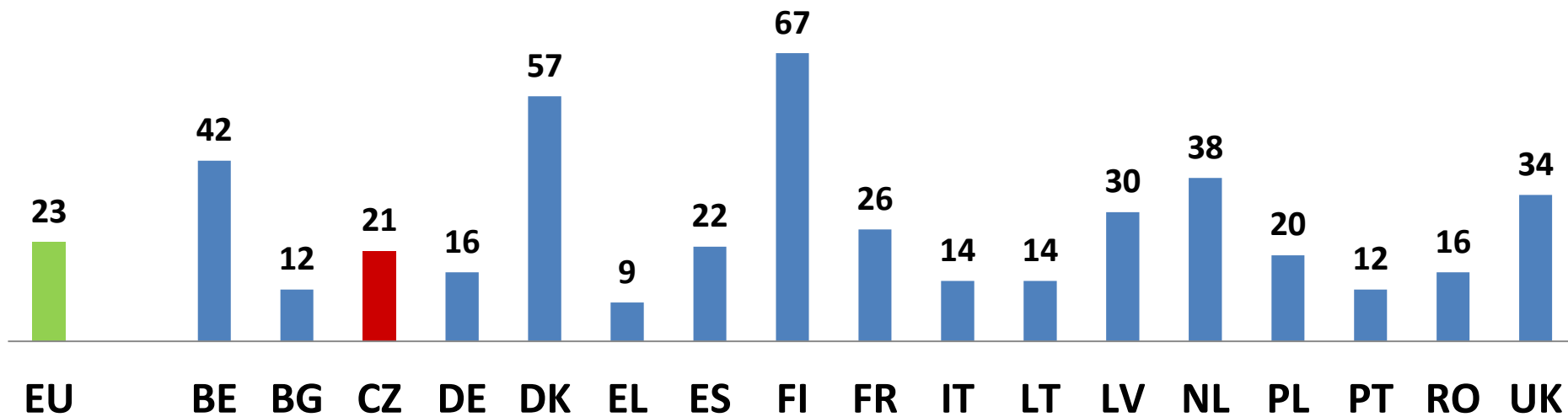
EU = 1,3VK/10000
ČR = 5,1VK/10000

Financování knihoven

Portugalsko = 6 EUR/obyv.
ČR = 15 EUR/obyv.
Dánsko = 65 EUR/obyv.

% dospělých, kteří využili posledním roce knihovnu

% dospělých, kteří za rok využili ICT v knihovnách

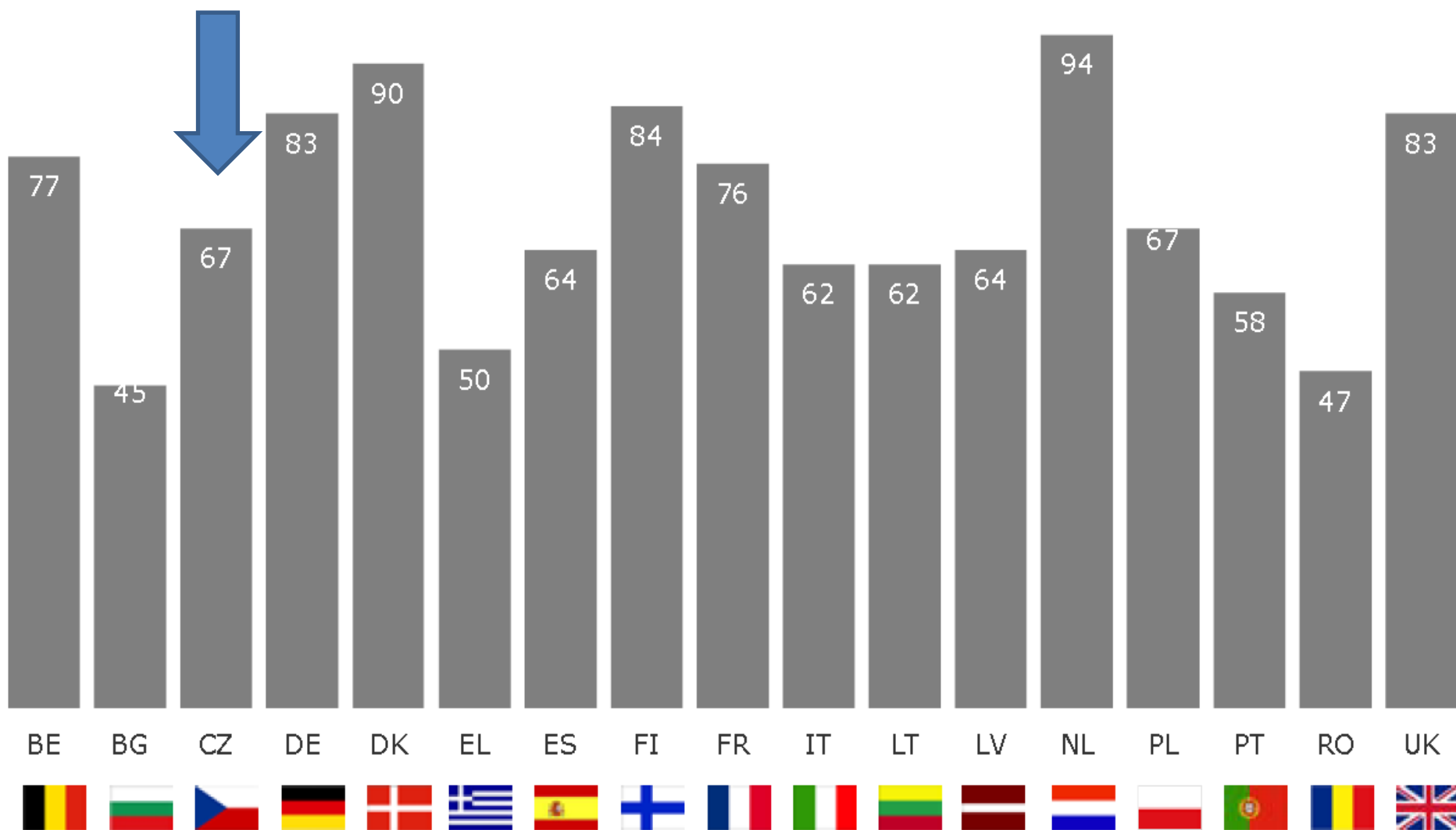
Total BE BG CZ DE DK EL ES FI FR IT LT LV NL PL PT RO UK

14 18 11 17 13 20 23 12 29 6 12 38 28 15 7 15 19 24

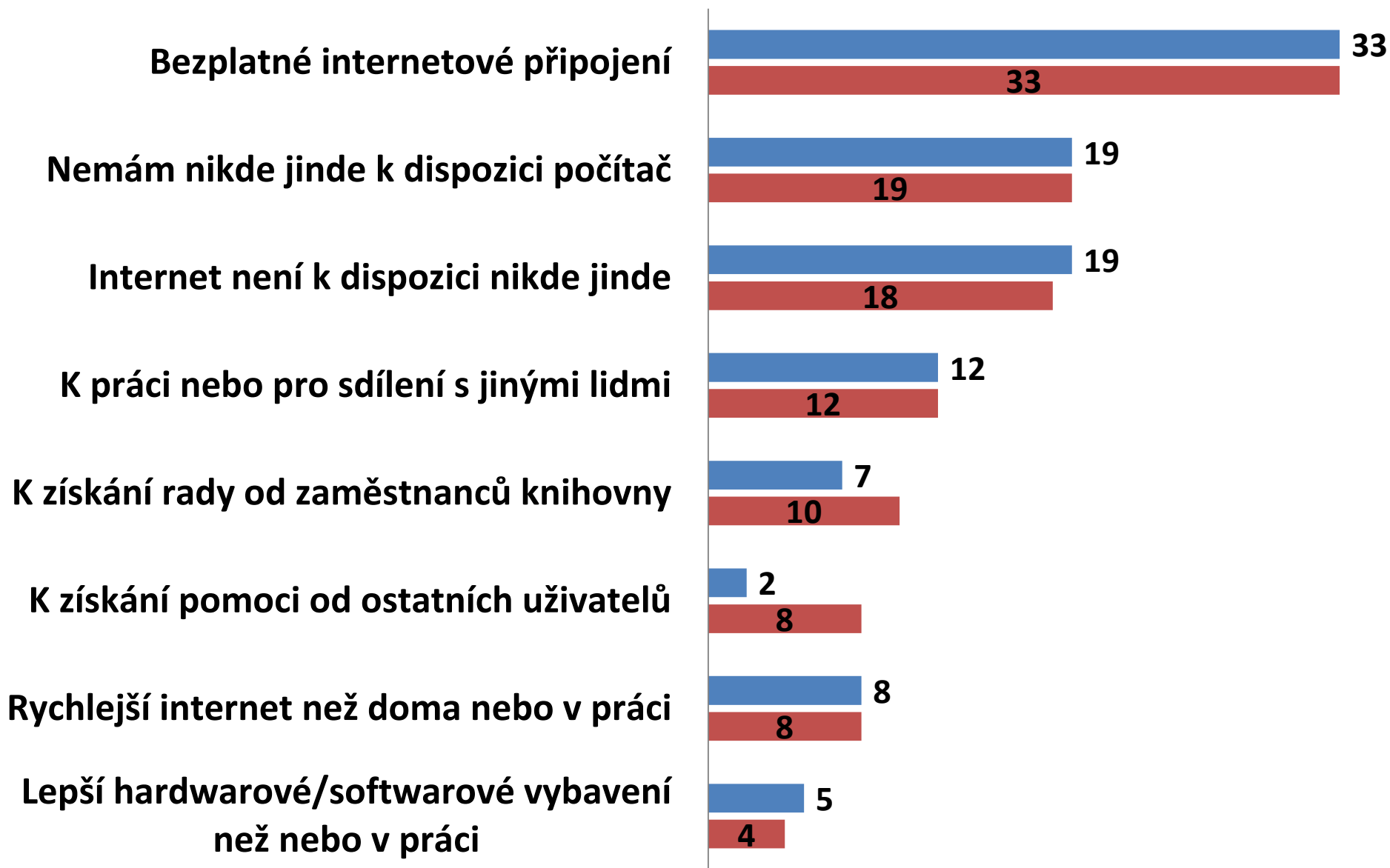
Přístup k internetu - domácnosti

Eurostat2011

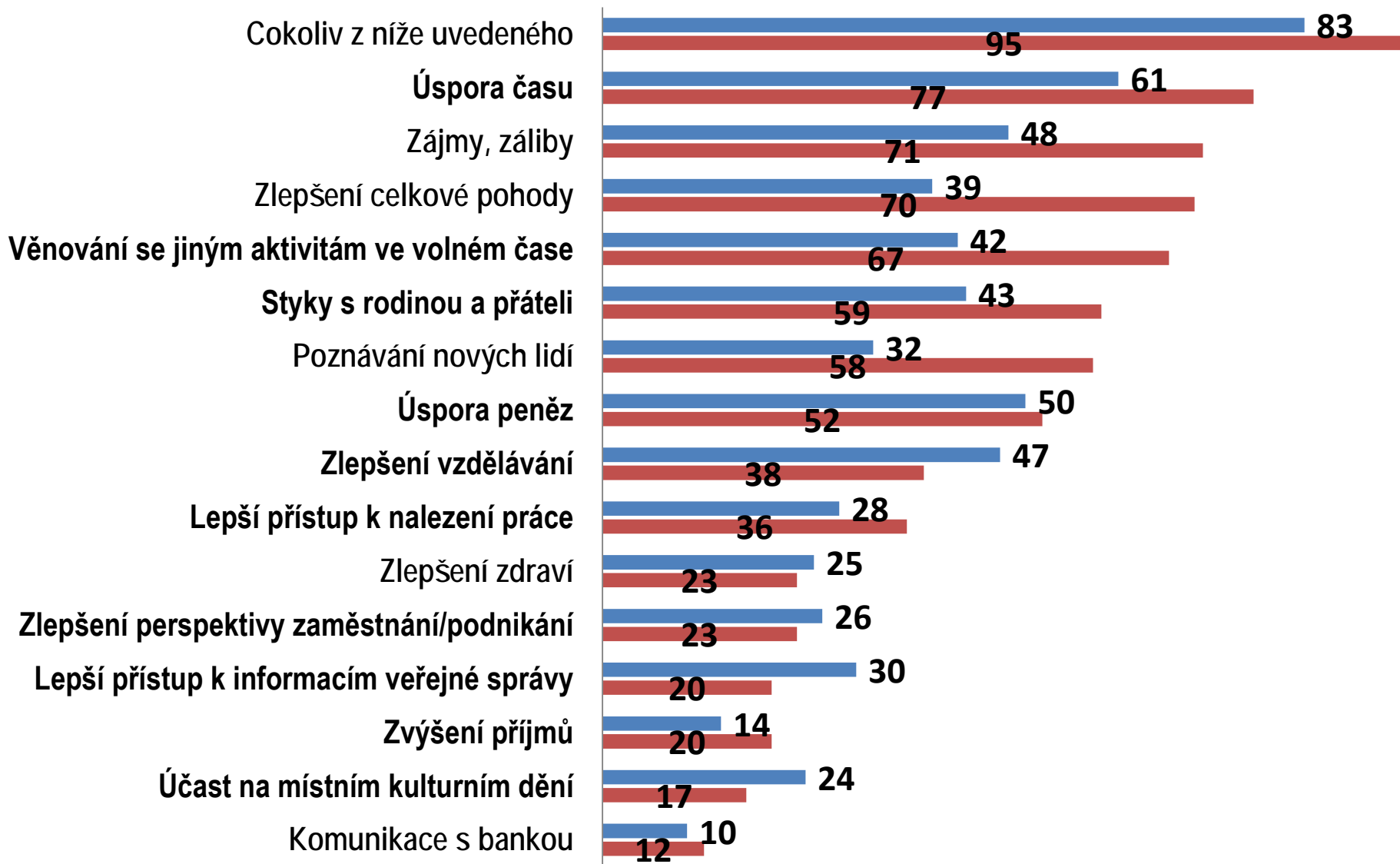
Hlavní důvody využívání ICT v knihovnách

■ EU ■ ČR

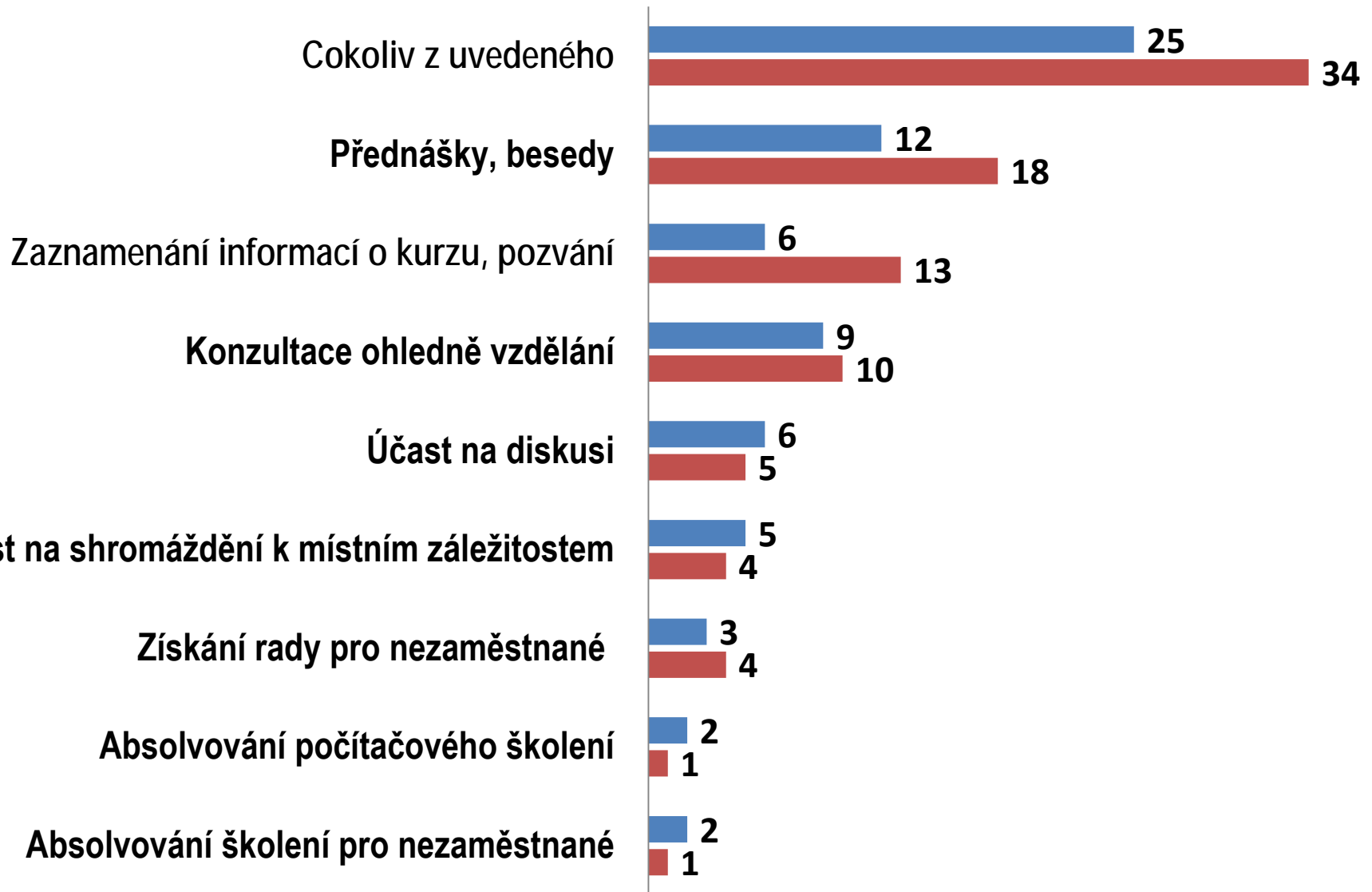
V čem pomáhá ICT v knihovnách

■ EU ■ ČR

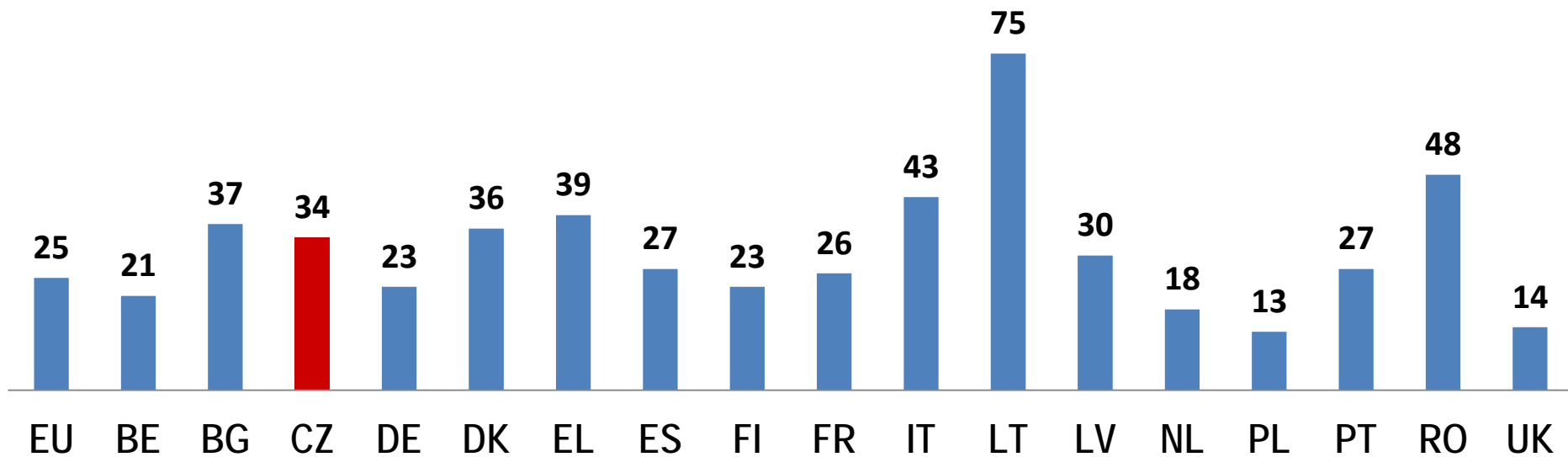

Zúčastnili jste se vzdělávací akce v knihovně?

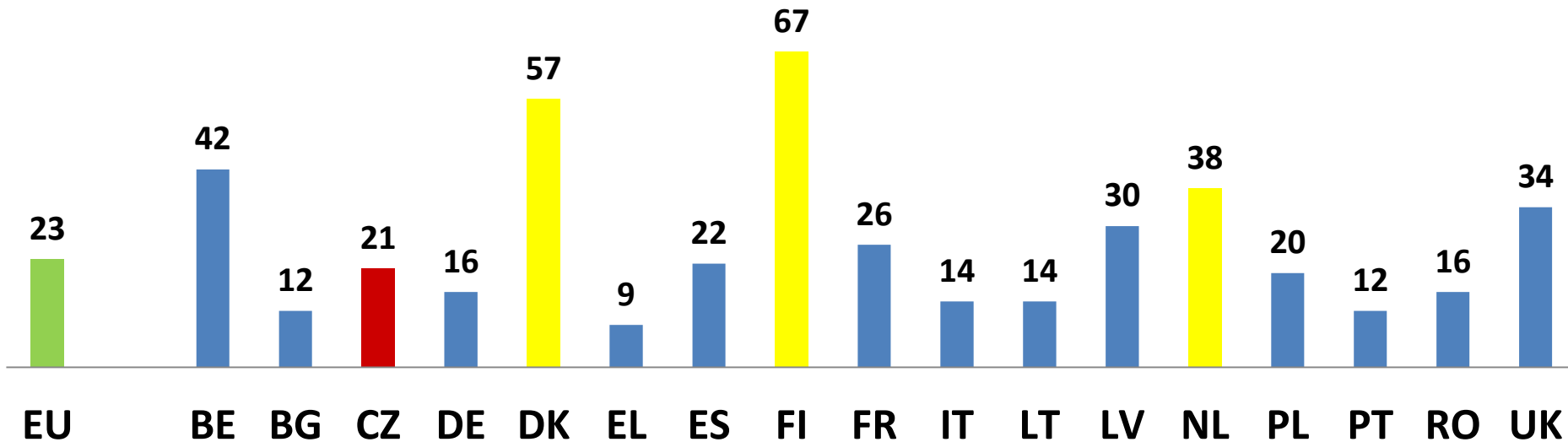
■ EU ■ ČR

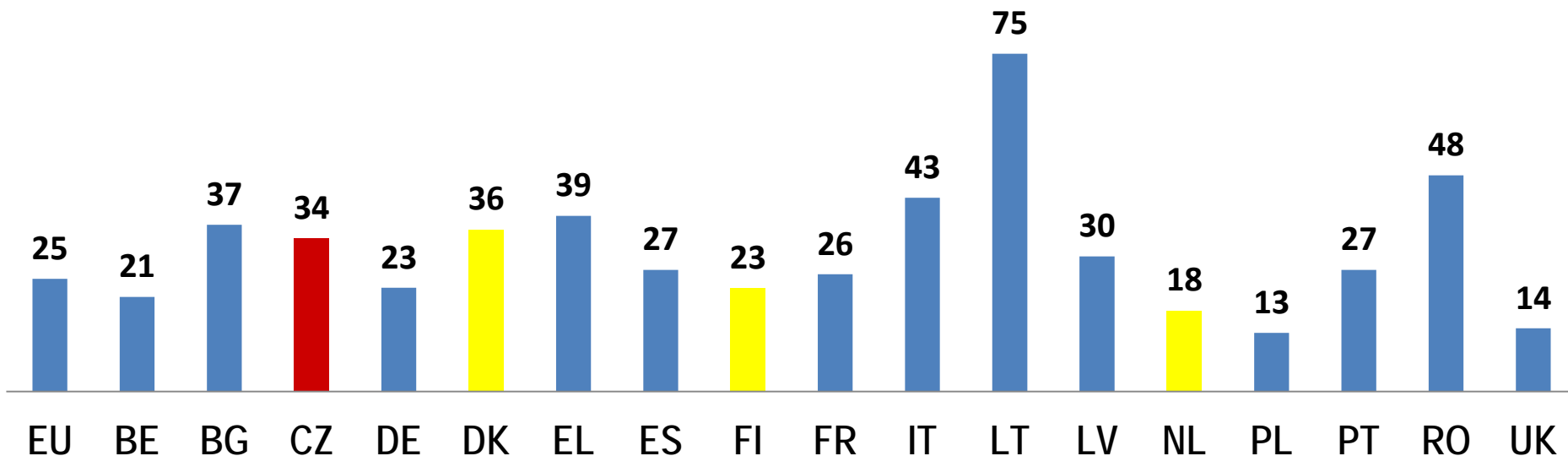
Účast na vzdělávacích akcích

% dospělých, kteří využili posledním roce knihovnu

Účast na vzdělávacích akcích

Zaměstnanec v posledním roce pomohl nebo poradil

■ EU ■ ČR

Cokoliv z uvedeného

49

54

Tisk nebo skenování

23

22

Použití počítače

26

21

Hledání inf. na webu knihovny

14

19

Používání prohlížeče

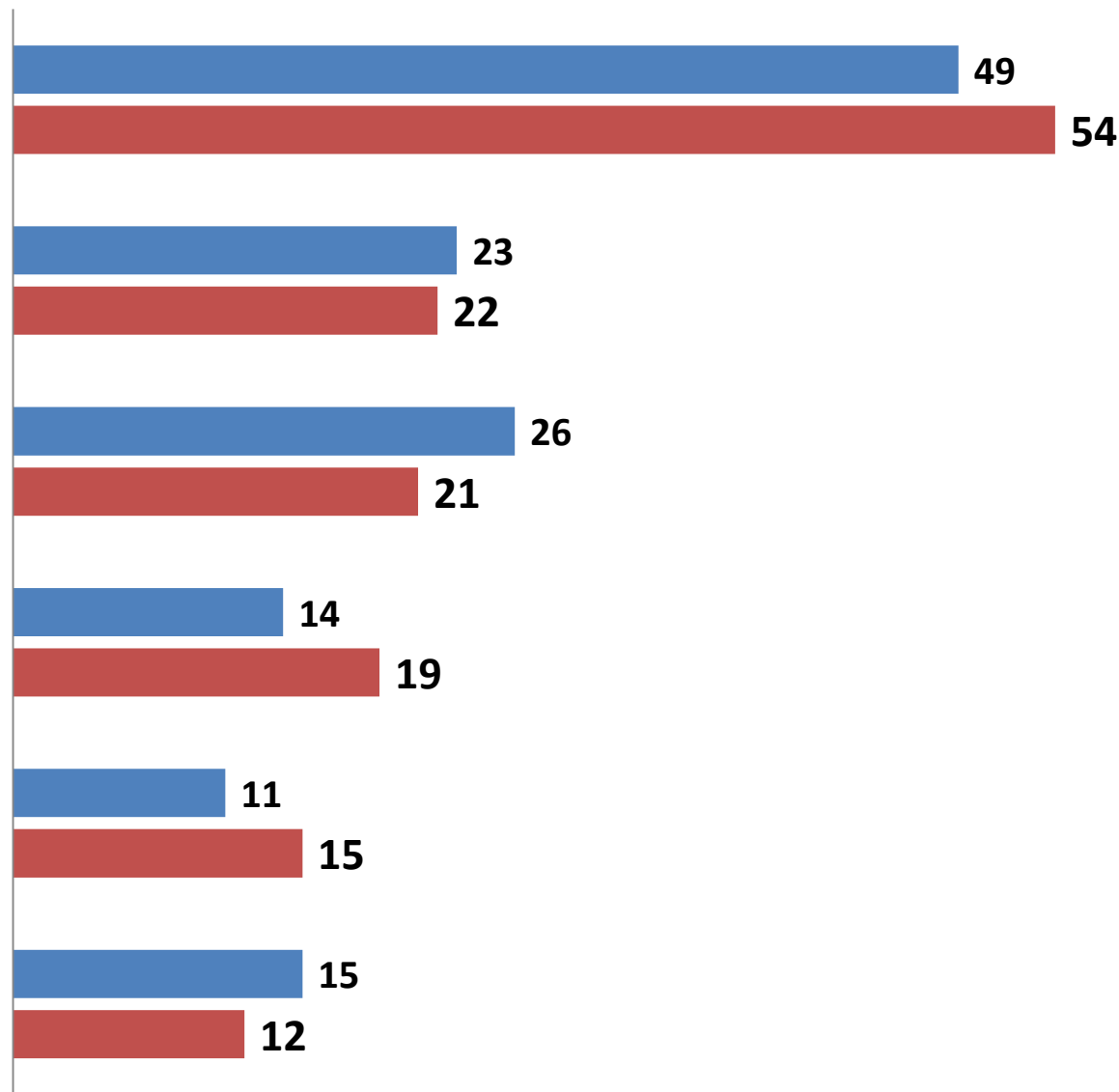
11

15

Připojení k wifi

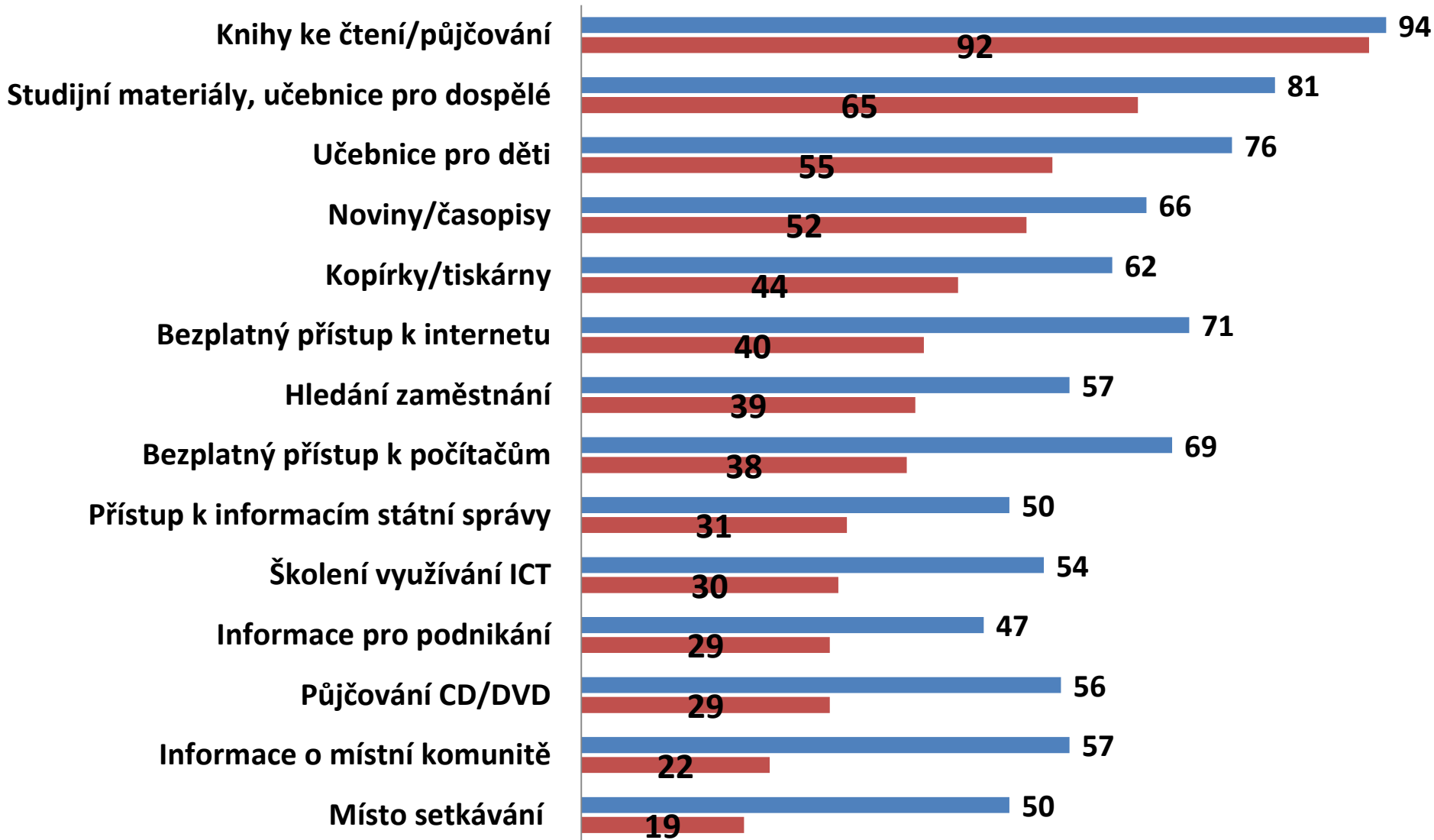
15

12

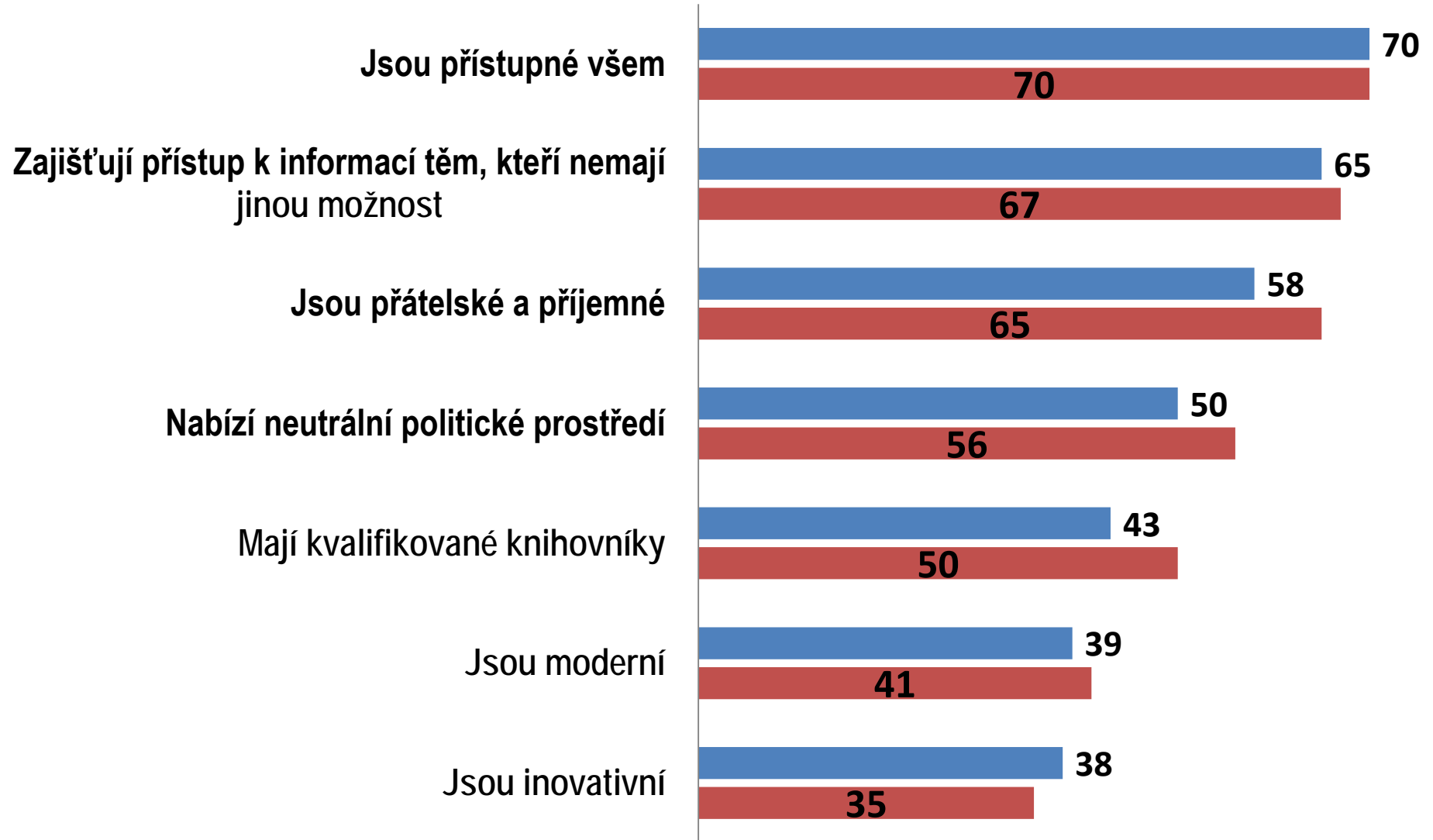
Hodnocení významu služeb knihoven

■ EU ■ ČR

Názory na veřejné knihovny

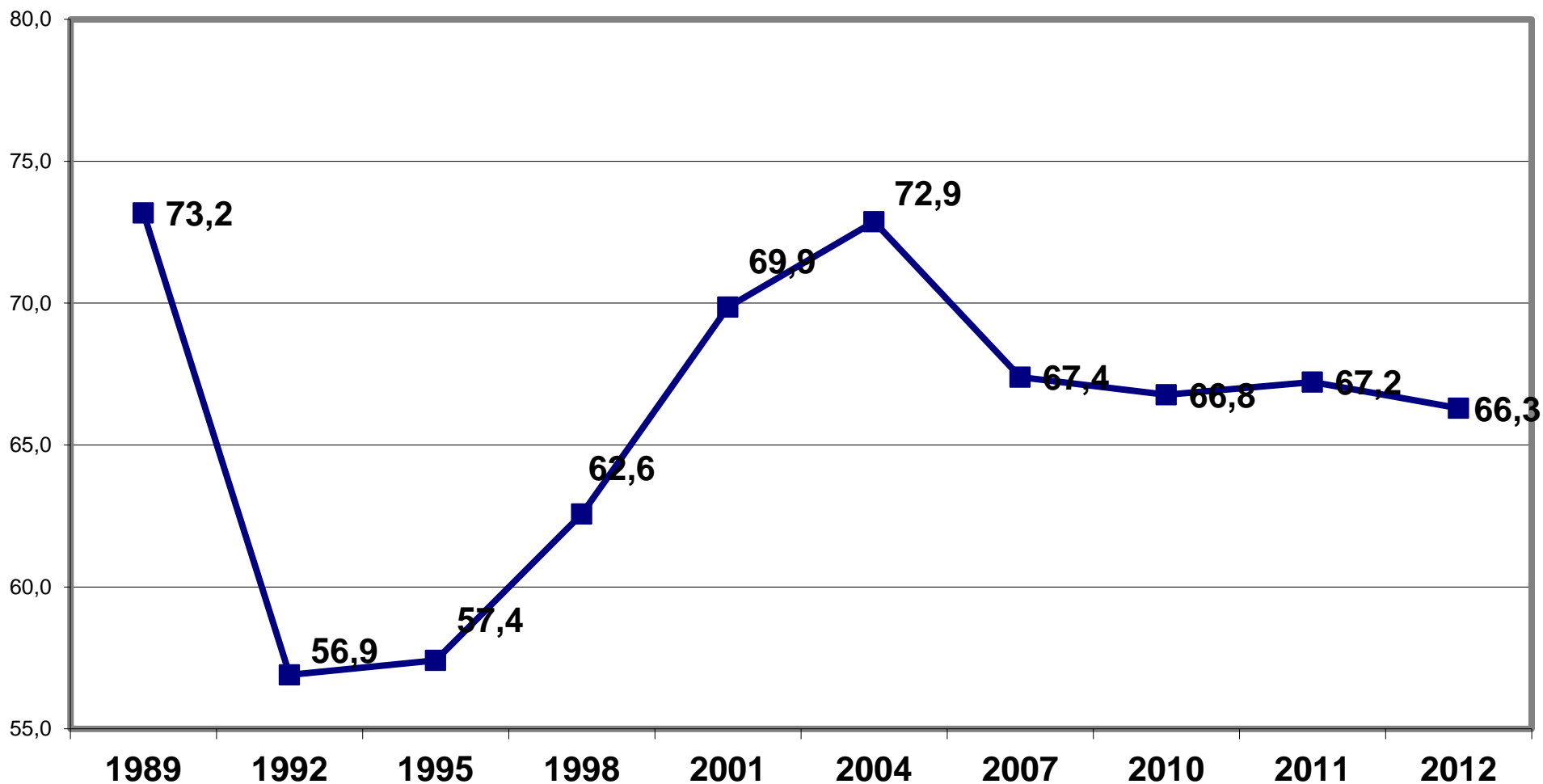
■ EU ■ ČR

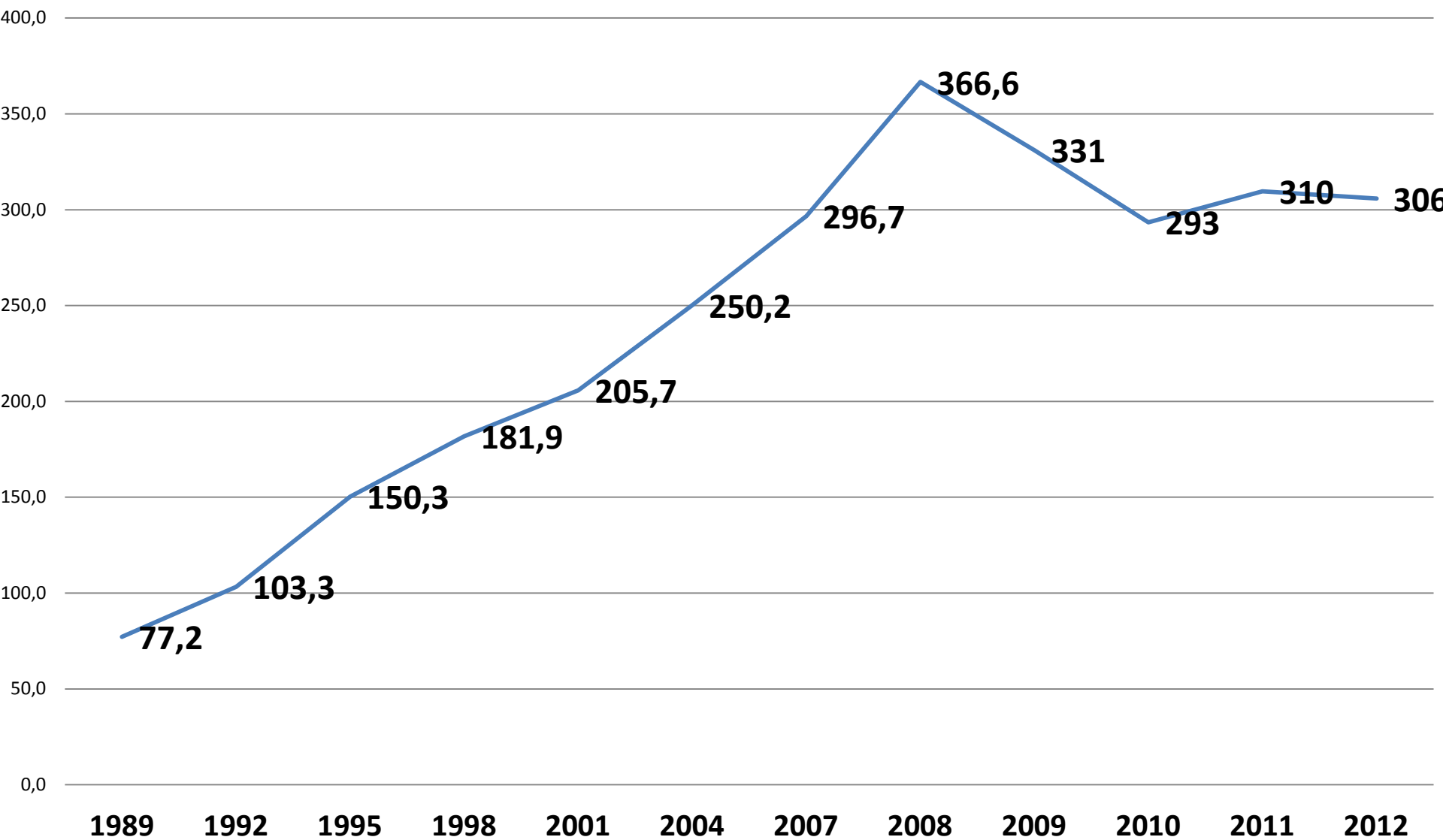
Závěry

- ❑ **Veřejné knihovny – důležitý faktor pro překonání digitální propasti a sociálního vyloučení**
- ❑ **Garance dostupnosti informací pro všechny skupiny obyvatel**
- ❑ **Významná struktura neformálního vzdělávání**
- ❑ **Značný potenciál pro zprostředkování informací z oblasti veřejné správy, pro hledání zaměstnání a aktivní občanství**
- ❑ **České knihovny a jejich uživatelé se výrazně neliší od knihoven v EU**

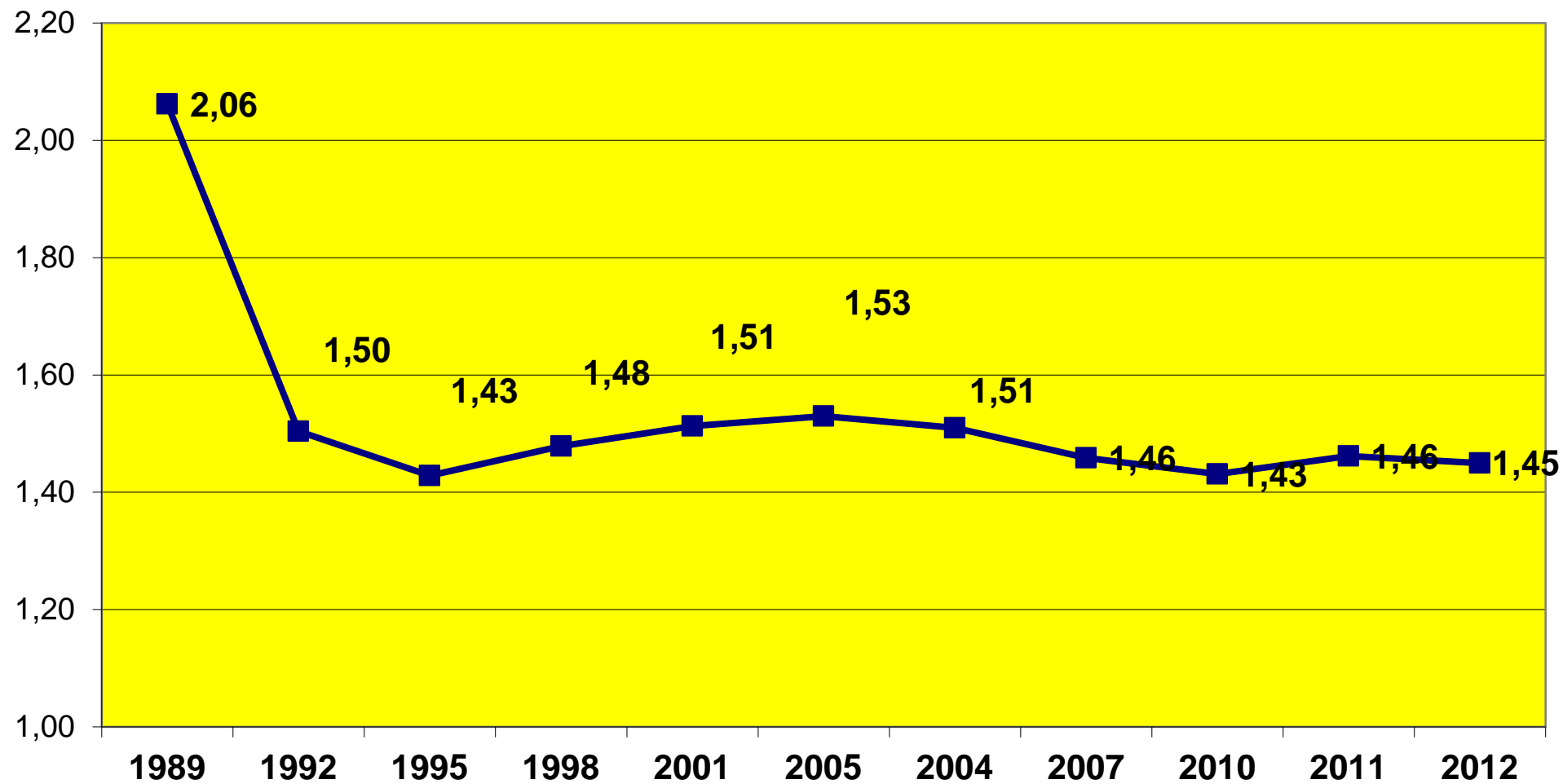
Veřejné knihovny - počet výpůjček (mil.)

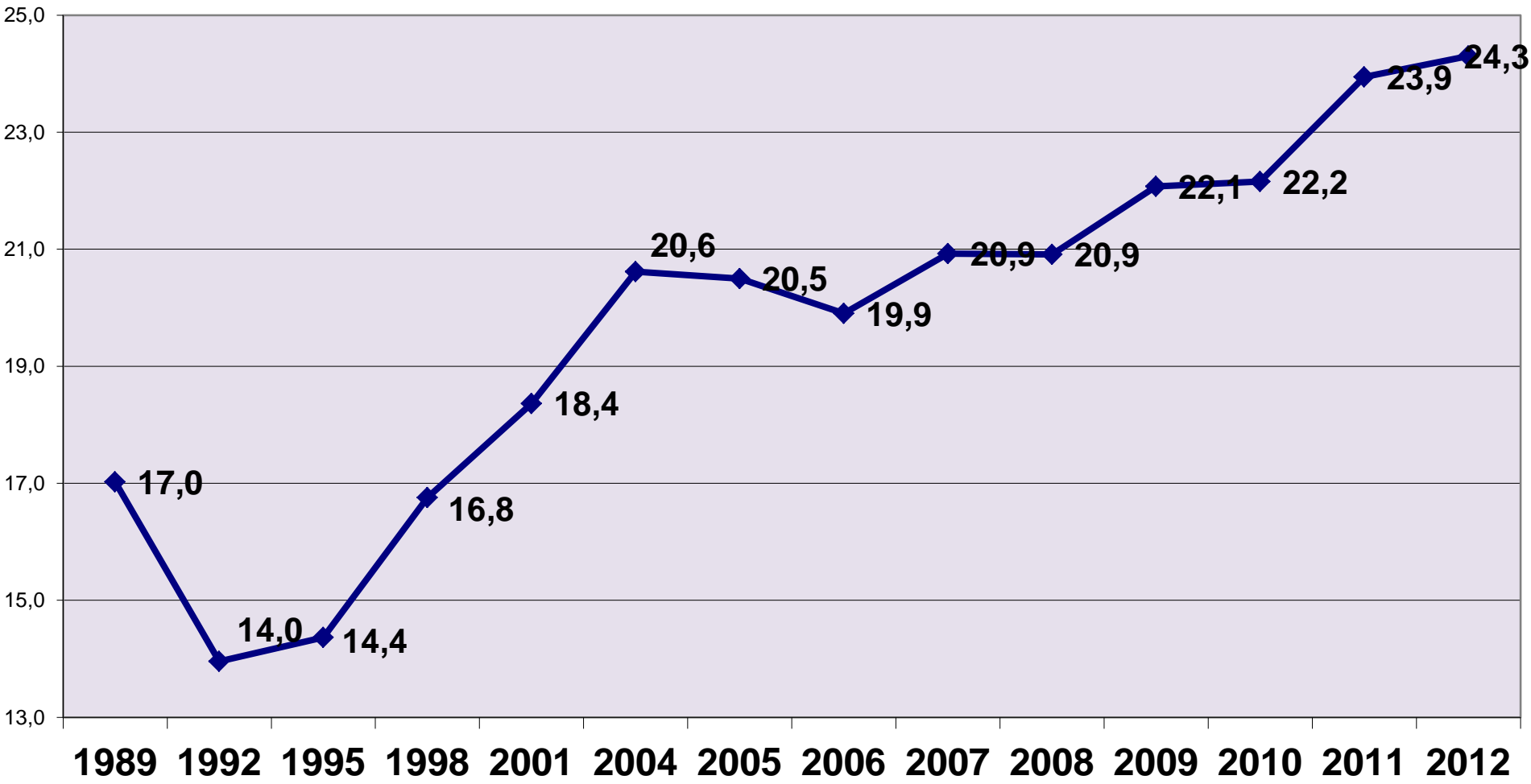
Výdaje na nákup knihovního fondu (mil. Kč)

Počet registrovaných čtenářů veřejných knihoven (mil.)

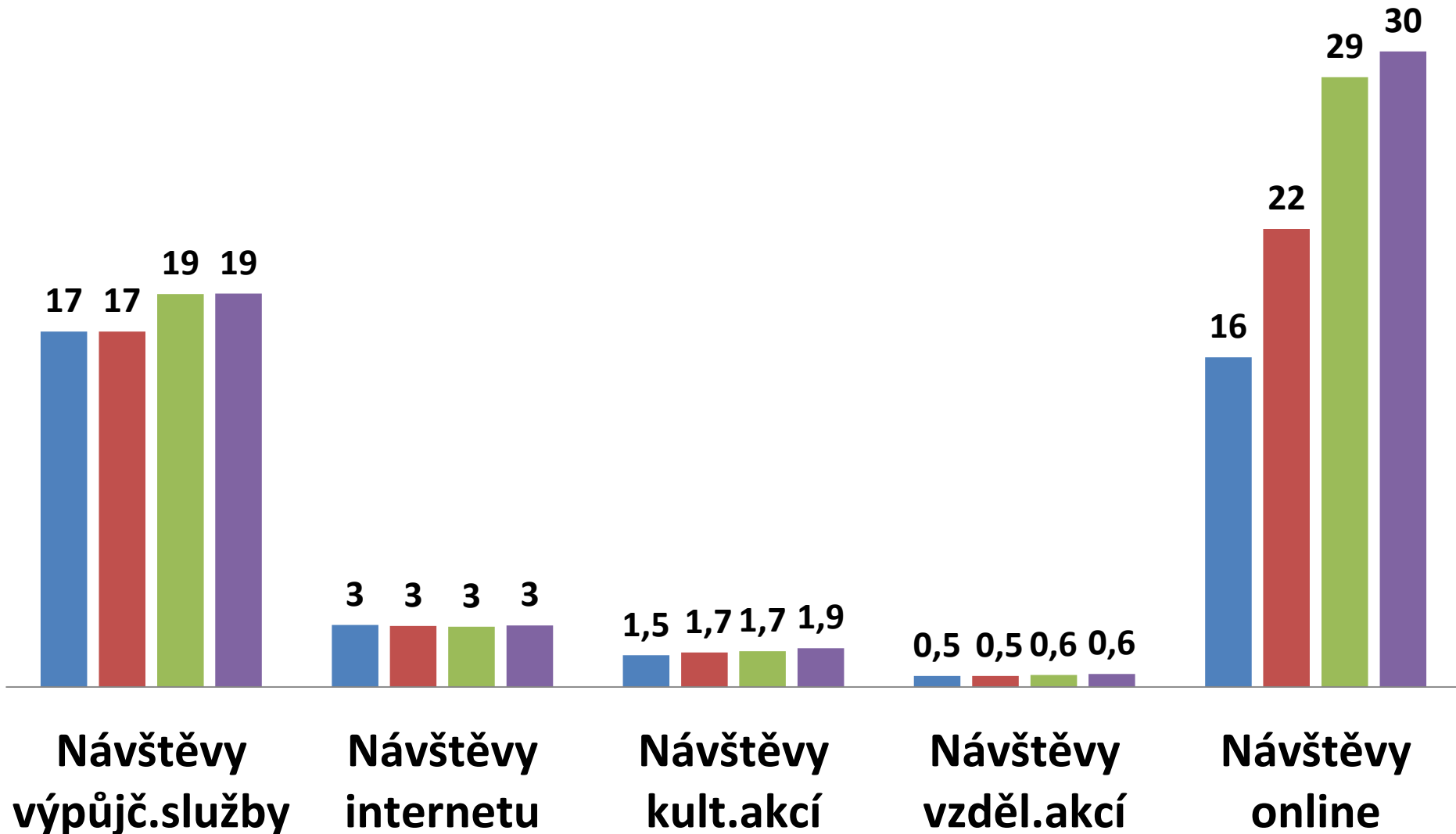

Veřejné knihovny - počet návštěvníků (mil.)

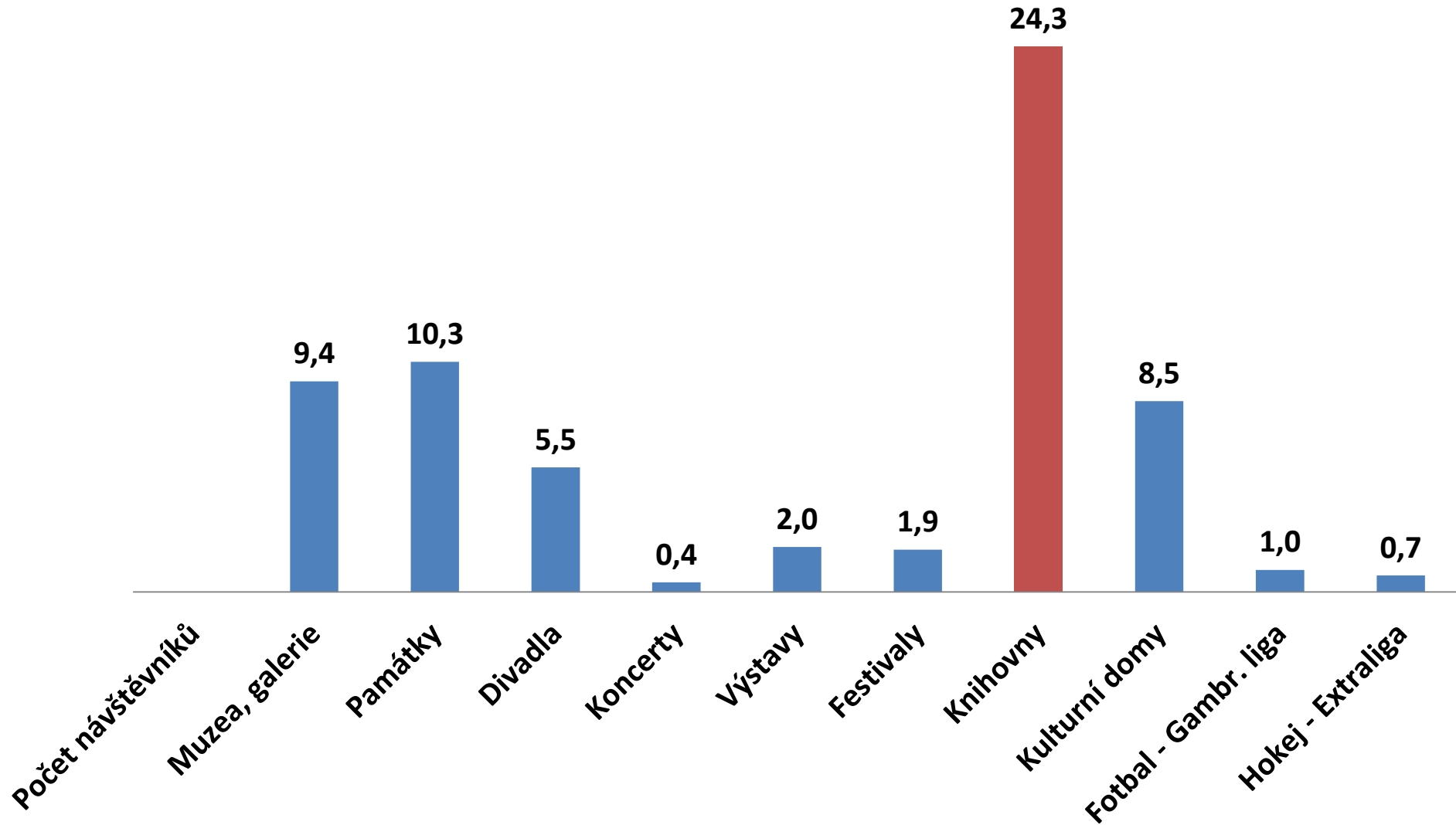

Návštěvy - veřejné knihovny

■ 2009 ■ 2010 ■ 2011 ■ 2012

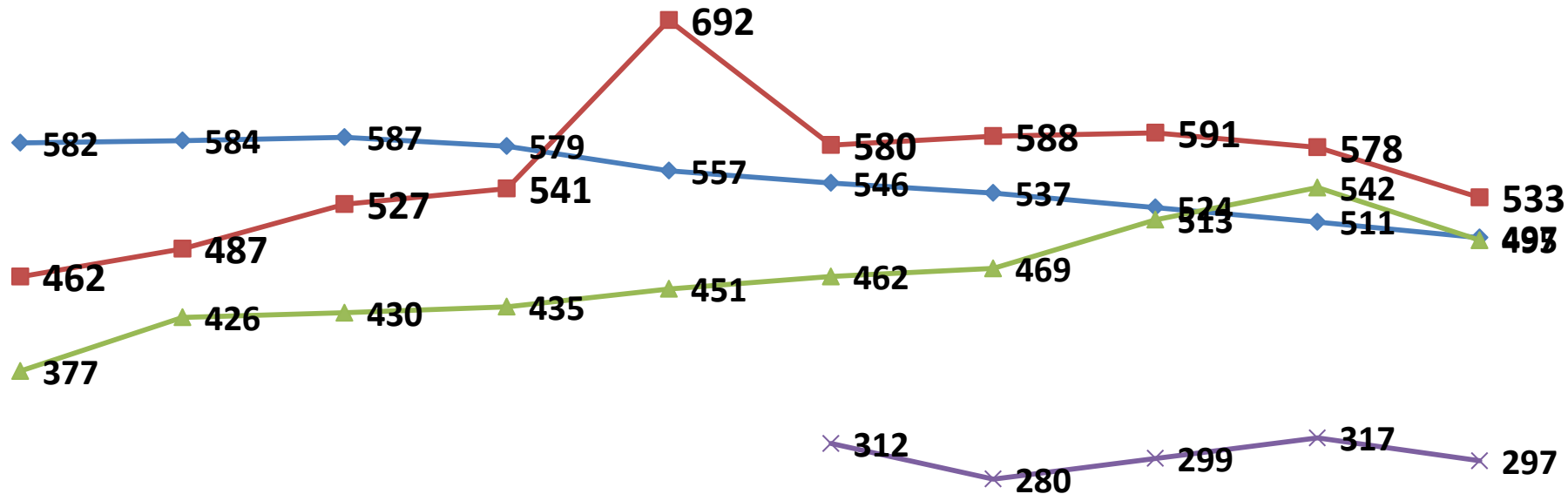

Návštěvnost 2012

Specializované knihovny

—◆— Knihovny —■— Čtenáři —▲— Výpůjčky —×— Výdaje na KF

(VŠK, AVČR, ZK, MK)

2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012

Děkuji za pozornost